

amb
les
persones

Consorci d'Acció Social de la Garrotxa
/ memòria 2019

© edició

Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Plaça del Palau, 8 · 17800 Olot (La Garrotxa)

Tel. 972 266 644 · casg@casg.cat · www.casg.cat

correcció

Consorci per a la Normalització Lingüística

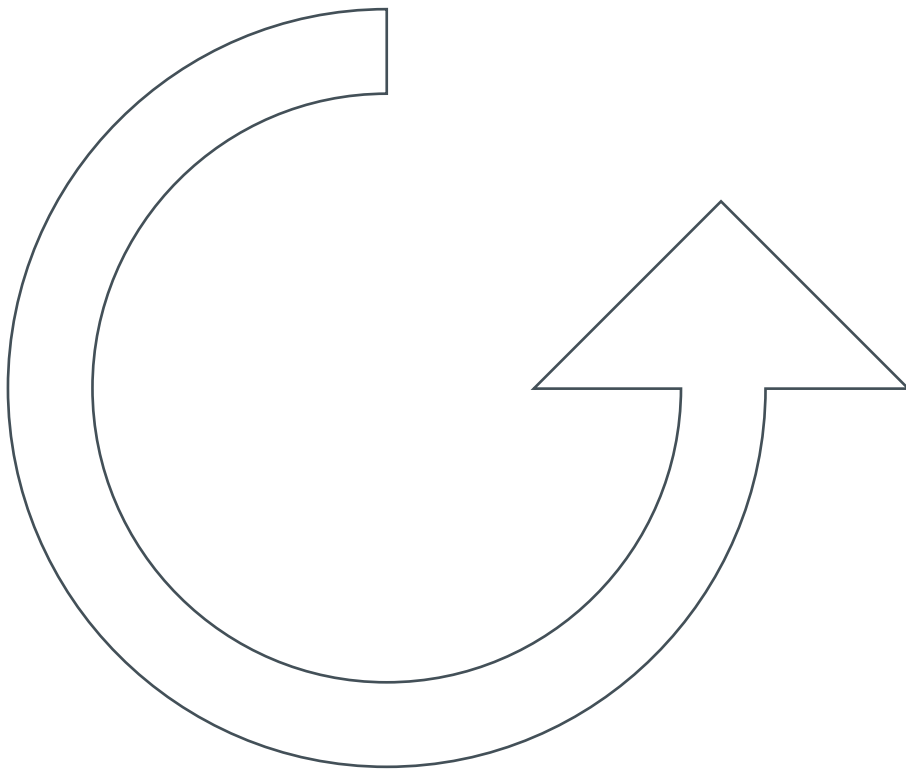
© disseny i maquetació

demaneragrafica

impressió

Gràfiques Garrotxa - Olot

Olot (La Garrotxa), maig de 2020

ÍNDEX

1. Fem memòria	7
2. Analitzem la comarca	9
2.1 Població de la Garrotxa	9
2.2 Mercat de treball i formació	12
2.3 Vulnerabilitat social i desigualtat	13
3. Elements de l'entorn	15
4. Qui i com som	17
4.1 La nostra missió, visió i valors	17
4.2 L'equip humà	17
4.3 El creixement professional	18
4.4 El coneixement	18
4.5 Aspectes transversals	19
5. El pressupost	23
6. L'acció	25
6.1 El Servei Bàsic d'Atenció Social (SBAS)	25
6.2 L'acció dels serveis socials davant les necessitats materials i instrumentals	27
6.3 L'acció dels serveis socials davant la necessitat d'autonomia	33
6.4 L'acció dels serveis socials davant les necessitats relacionals dins l'àmbit familiar	41
6.5 L'acció dels serveis socials davant les necessitats relacionals comunitàries	48
7. El 2019 en cinc punts	57

FEM MEMÒRIA

Hem tancat l'any 2019 i és moment de fer balanç del context social de la comarca i el servei que hem estat implementant des del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa (CASG).

Explicar què hem fet, quins resultats hem aconseguit i quines tendències i problemàtiques hem identificat és una manera de visualitzar la tasca del Consorci i de reconèixer la feina de totes les persones i institucions implicades en els nostres serveis.

És per això que el document que teniu a les mans pretén explicar a la població de la Garrotxa quins són els aspectes més rellevants de la nostra intervenció durant el 2019.

La memòria s'estructura, primer de tot, en una anàlisi social i demogràfica de la nostra comarca, seguida dels esdeveniments i fets que han marcat i marcaran els serveis socials d'ara endavant. Seguidament, mostrem qui som i com treballem.

Creiem que és necessari explicar el paper que tenim des del Consorci per donar valor al servei públic d'atenció a les necessitats socials que fem i ensenyar com treballem, des de com identifiquem les necessitats socials emergents a la Garrotxa, fins a quins recursos i serveis hem utilitzat per a donar-los resposta.

Aquesta informació estarà organitzada per les diferents tipologies de necessitats socials per tal de copsar tota la realitat de la comarca de la Garrotxa, com s'hi dona resposta des del CASG i quins són els reptes i il·lusions que en l'atenció a la ciutadania compartim amb els diferents agents socials de la comarca.

La memòria inclou, al final, quatre pinzellades que especialment volem destacar sobre les necessitats que hem identificat al llarg de l'any.

2

ANALITZEM LA COMARCA

El Consorci d'Acció Social té com a funció principal la gestió dels serveis socials de la Garrotxa. En aquest apartat analitzem la comarca com a àmbit territorial per poder estar atents a les principals necessitats i reptes del territori.

2.1. Població de la Garrotxa

La població total de la Garrotxa és de 57.590 persones, gairebé un miler més respecte l'any 2018 (56.613 persones). Aquest creixement es deu sobretot al fenomen migratori, ja que segueixen havent-hi més persones d'edat avançada que gent jove i naixements.

Durant l'any 2019 destaca, segons el Padró, el creixement poblacional en els municipis més petits de la Garrotxa. En l'última dècada, a Sales i Sant Ferriol l'augment ha estat superior al 13%. El municipi que té el percentatge de creixement més elevat de la comarca és Beuda; han vist com el padró d'habitants s'incrementava un 20%, corresponent a una trentena d'habitants més des del 2008.

La ciutat d'Olot també ha experimentat un creixement superior respecte dels últims anys. Des de 2010 el creixement no superava els 200 habitants per any, però el 2019 ha tingut un augment en 742 persones.

Una tendència curiosa, i que també hem observat els darrers anys, és l'equiparació entre el nombre de població total mas-

culina (28.755) i el nombre de població total femenina (28.815) de la comarca. Aquesta distribució és bastant diferent a la mitjana catalana, on el 50,9 de la població són dones. Hi ha més naixements de nens que no pas de nenes (dada que supera en un punt la mitjana catalana) però moltes més dones que homes en edats superiors als 65 anys: en la franja de més de 85 anys, les dones (1.676) superen en més del doble els homes (834).

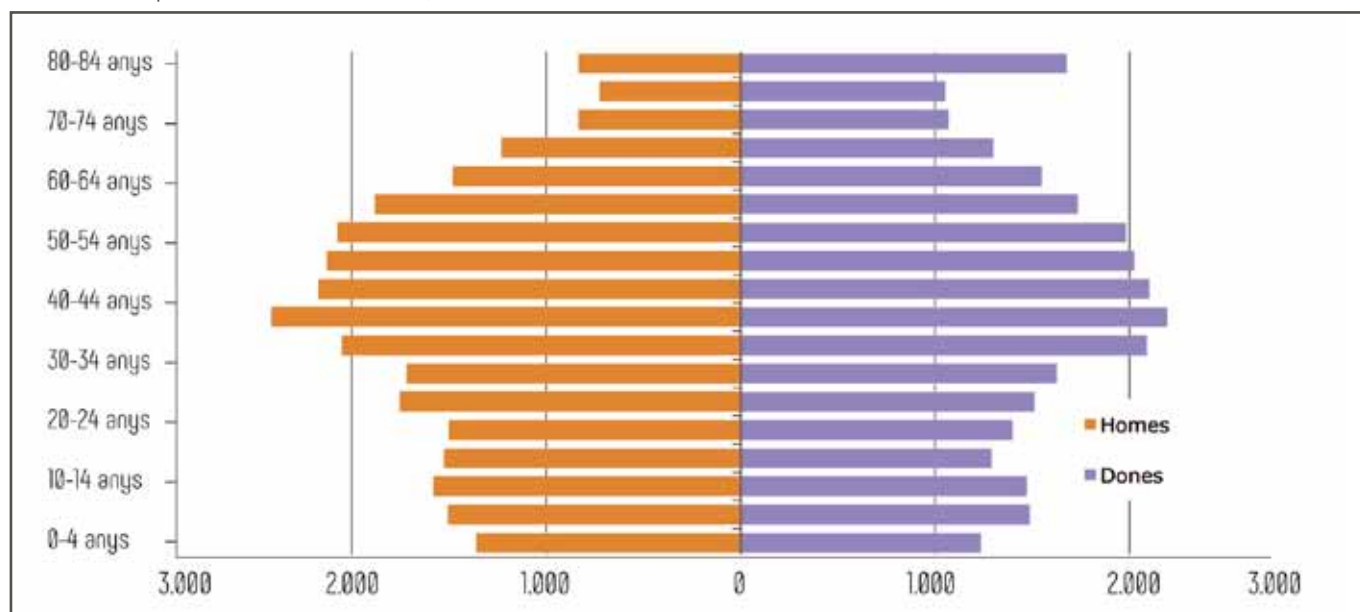
Quant a la distribució territorial de la població a la comarca, Olot domina com a població més gran, perquè compta amb 35.228 habitants (el 61% de la població de la comarca), mentre que la resta dels 20 municipis aglutina 22.362 habitants, on la majoria (12 municipis) tenen menys de 1.000 habitants. Aquí destaquem que els 20 municipis tenen menys de 3.000 habitants, tret de la Vall d'en Bas, que aquest 2019 s'enfila a 3.072 persones, i Sant Joan les Fonts, amb 3.006 persones.

Envelliment demogràfic

L'envelliment demogràfic és un procés pel qual la població d'edat més avançada augmenta el seu pes relatiu respecte al conjunt de la població; dit d'una altra manera, és un procés que augmenta la mitjana d'edat de la població.

La Garrotxa segueix tenint un alt índex d'envelliment, fins i tot en comparació amb el total de Catalunya. Això suposa una estructura poblacional amb molt de pes en la franja de la gent gran. Tot i que la taxa d'envelliment de la comarca s'ha vist lleugerament reduïda respecte al total de Catalunya (que

Piràmide de població de la Garrotxa, 2019

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat

LA GARROTXA				
55.590 habitants				
0-14	15-64	65-84	+85 anys	
8.643	37.188	9.249	2.510	
persones estrangeres			8.892	

Montagut i Oix				
916 habitants				
0-14	15-64	65-84	+85 anys	
124	623	136	33	
persones estrangeres			70	

Castellfollit de la Roca				
961 habitants				
0-14	15-64	65-84	+85 anys	
134	581	190	56	
persones estrangeres			114	

La Vall de Bianya				
1.264 habitants				
0-14	15-64	65-84	+85 anys	
197	837	194	36	
persones estrangeres			59	

Riudaura				
478 habitants				
0-14	15-64	65-84	+85 anys	
87	304	70	17	
persones estrangeres			18	

Sant Joan les Fonts				
3.006 habitants				
0-14	15-64	65-84	+85 anys	
424	1.871	574	137	
persones estrangeres			311	

Olot				
35.228 habitants				
0-14	15-64	65-84	+85 anys	
5.255	23.126	5.316	1.531	
persones estrangeres			7.098	

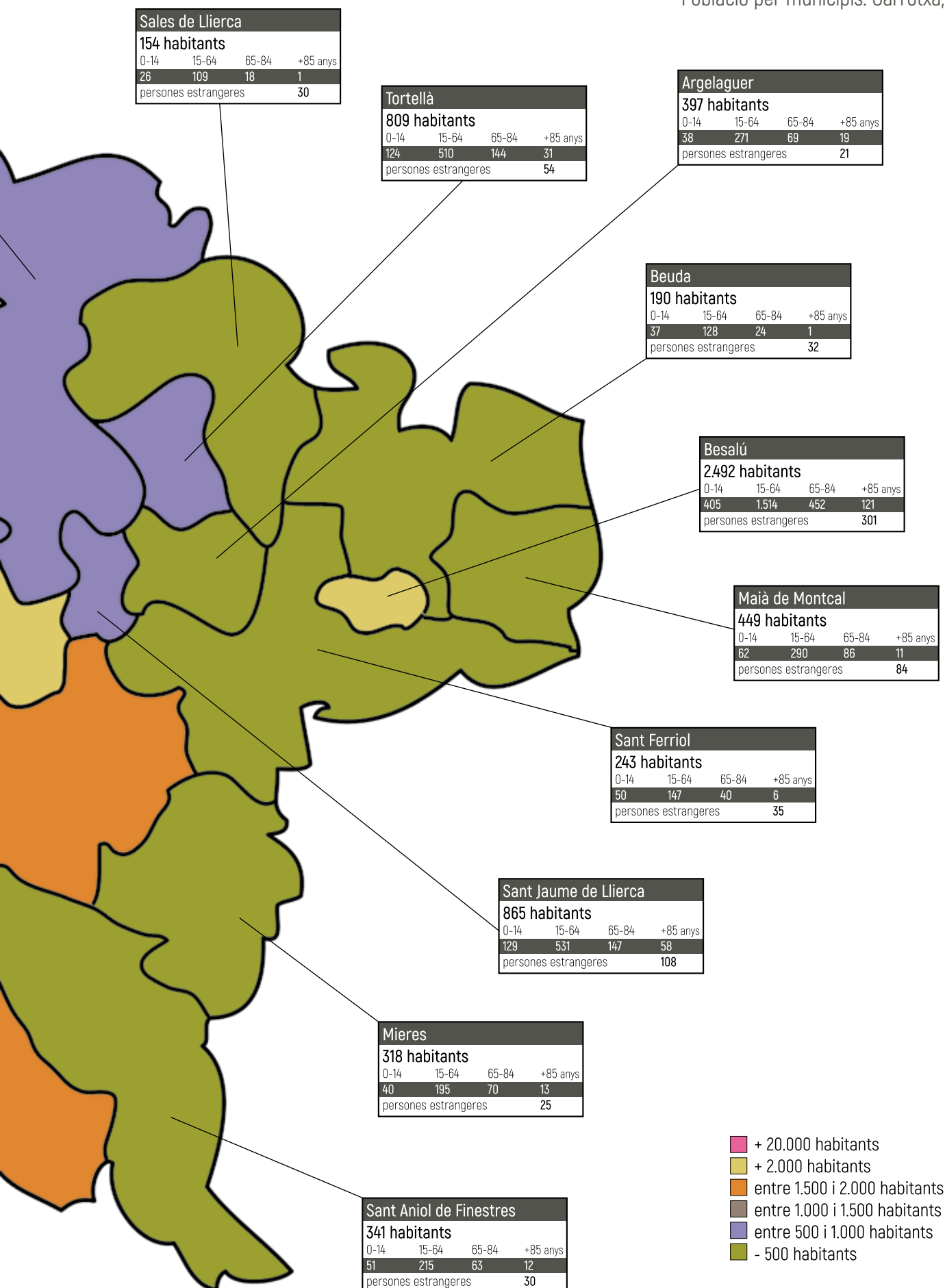
La Vall d'en Bas				
3.072 habitants				
0-14	15-64	64-84	+85 anys	
494	1.949	478	151	
persones estrangeres			100	

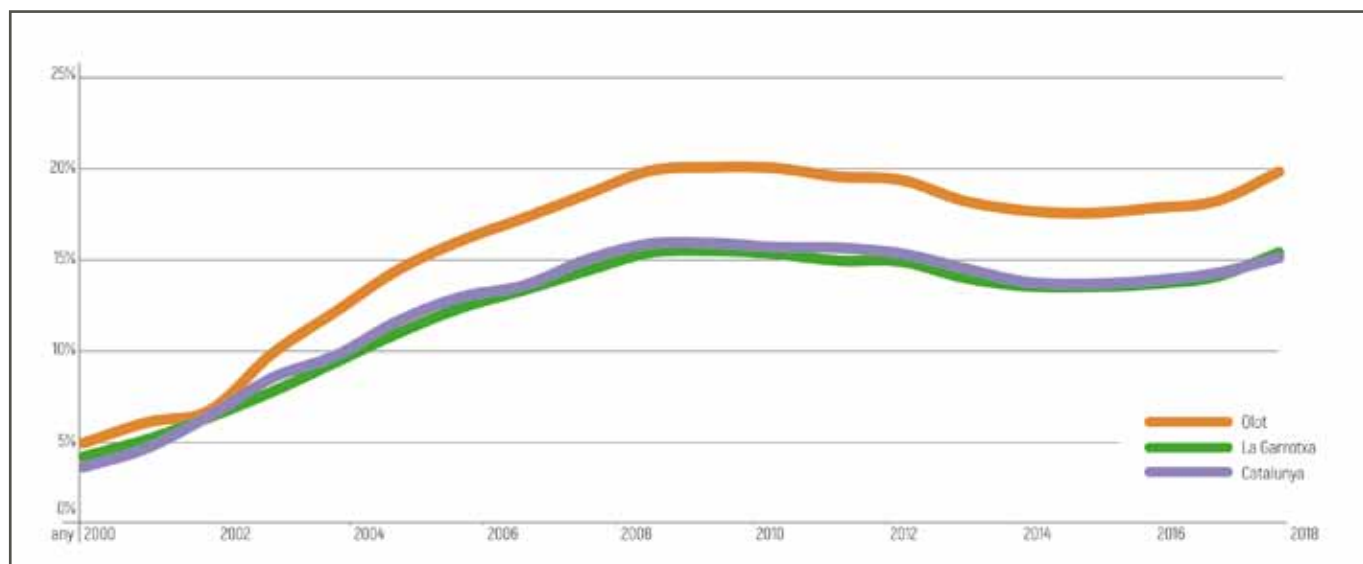
Les Preses				
1.788 habitants				
0-14	15-64	65-84	+85 anys	
305	1.150	275	58	
persones estrangeres			45	

Santa Pau				
1.565 habitants				
0-14	15-64	65-84	+85 anys	
220	991	292	62	
persones estrangeres			49	

Sant Feliu de Pallerols				
1.371 habitants				
0-14	15-64	65-84	+85 anys	
213	856	244	58	
persones estrangeres			127	

Les Planes d'Hostoles				
1.683 habitants				
0-14	15-64	65-84	+85 anys	
228	990	367	98	
persones estrangeres			181	

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat

ha crescut notòriament), encara trobem una població molt envellida. Si a la Garrotxa s'arriba al 136,1% (0,4 punts menys respecte al 2018), a Catalunya la taxa és de 123,1% (2,6% punts més). Això es tradueix en el fet que a la Garrotxa, per a cada 136 persones més grans de 65 anys, només hi ha 100 persones menors de 15 anys. De fet, hi ha poblacions, com Olot, Maià de Montcal o Argelaguer on aquest índex supera el 200%, la qual cosa indica un gran desequilibri en l'estructura d'edat de la població.

Així doncs, a la Garrotxa el 20,4% de la població té més de 65 anys (respecte del 18,7% a Catalunya), i el 4,3% té més de 85 anys (3,1% a Catalunya). Aquesta última dada es tradueix en un índex de sobreenvelliment (majors de 85 anys) també més gran a la comarca de la Garrotxa (21,3%) respecte de Catalunya (16,8%).

L'índex de dependència de la gent gran, que és el quocient entre la població de 65 anys i més, i la població de 15 a 64 anys, a la Garrotxa (31,6) és també superior al català (28,5).

Quant a les llars unipersonals, o persones que viuen soles, trobem que amb dades de l'any passat 3.022 persones majors de 65 anys viuen soles a la comarca, de les quals 2.096 són dones. A la vegada, hi ha 999 persones majors de 85 anys que viuen soles, de les quals 797 són dones. Si aquestes dades d'envelliment i dependència es creuen amb la gent gran que viu sola, es tradueix en una situació de major demanda de recursos d'atenció social i sanitària.

Dependència i discapacitat

L'envelliment de la població de la Garrotxa va lligada a una major taxa de persones en situació de dependència entre la població garrotxina.

Durant el 2019, es van atendre 622 sol·licituds de reconeixement del grau de dependència, números similars a les sol·licitades i revisades el 2018, però molt superiors a les d'anys anteriors.

De la mateixa manera, el nombre de persones amb discapacitat ha augmentat molt notòriament segons dades del 2018 del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Són 3.472 les persones amb discapacitat reconeguda a la Garrotxa (hi ha 240 persones més amb alguna discapacitat reconeguda respecte de l'any anterior).

En concret, en el període comprès entre l'any 2000 i el 2018, trobem que la població amb algun tipus de discapacitat reconeguda ha crescut en un 198% a la Garrotxa (211% en el cas d'Olot), dada que contrasta amb la de Catalunya, on la taxa de creixement de la població discapacitada per al mateix període és del 137%. Això significa que més persones sol·liciten el reconeixement de la discapacitat.

El fenomen migratori

La comarca de la Garrotxa disposa d'un saldo migratori positiu, i des de 2015 no para de créixer. El 2019 trobem una tendència a l'alça de la població estrangera a la Garrotxa, amb quasi 1.000 habitants més. Trobem, doncs, que quasi 9.000 persones (15,4% sobre el total) a la Garrotxa són estrangeres. Aquesta dada és superior a la mitjana de Catalunya el 2019 (15,1% de població estrangera sobre el total) i sobretot a la ciutat d'Olot, on la població estrangera suposa el 20,1% sobre el total. S'ha de destacar que sense aquest saldo migratori positiu no hi hauria creixement natural de la població a la comarca.

La distribució d'aquesta població migrant segueix essent molt heterogènia pel que fa a la nacionalitat d'origen. De les **92 nacionalitats** que conviuen a la comarca, segueixen predominant com a país d'origen **l'Índia, el Marroc, Romania, Xina, Hondures i Gàmbia**. En el cas de la població d'origen indi sobre el total de població migrada, en aquest any 2019 trobem que és tres cops més alta (18,16%) respecte de la mitjana de Catalunya (6,13%).

2.2. Mercat de treball i formació

A la Garrotxa hi ha 2.013 persones en atur el desembre de 2019, nombre que es manté força estable i que és considerablement inferior al percentatge mitjà d'atur registrat a Catalunya (10,64%).

Tenint en compte les dades de l'últim trimestre del 2017, comparant amb les de 2019, trobem que fins i tot les dades d'atur han millorat lleugerament. En general, la tendència de l'atur registrat ha estat a la baixa, agafant com a perspectiva el punt de partida de 2010, que les persones en atur suposaven el 13,5% de la població en edat de treballar, mentre que actualment hi ha hagut un retrocés fins al 7,48%.

El sector econòmic que pateix més incidència d'atur és el sector serveis, que acapara més de la meitat de les noves sol·licituds d'atur d'entre la població garrotxina. Passa el mateix amb la població que disposa d'un nivell d'estudis inferior als estudis secundaris, que puja a més del 75% de la població que ingressa a l'atur.

Pel que fa al nivell d'estudis de la població, trobem que a la Garrotxa és inferior respecte de la mitjana catalana. Tot i així, hi ha una evolució quant a la qualificació acadèmica, ja que en els darrers anys es registra un augment en la formació professional i l'educació superior entre les persones majors de 16 anys de la comarca.

La contractació ha augmentat a la comarca durant el 2019 respecte del 2018; a més, és important destacar que aquesta contractació ha anat associada a uns perfils professionals més alts.

Les famílies professionals que generen més ocupació assalariada són les del comerç i el màrqueting, seguides de les indústries alimentàries, química, serveis socioculturals i a la comunitat, fabricació mecànica, hotelaria i turisme.

Cal destacar que mentre que a desembre de 2018 el nombre de contractes en l'equilibri home-dona era pràcticament igual, a desembre de 2019 trobem que 734 contractes nous han estat per a homes, i 690 per a dones.

Tot i així, el nivell de qualificació de les dones és considerablement superior al dels homes de la Garrotxa, la qual cosa es tradueix en una major contractació de dones per raó de qualificació acadèmica alta. Mentre que el 2019 els contractes nous per a dones amb qualificació superior ascendia a 116, trobem que n'eren 69 per als homes.

2.3. Vulnerabilitat social i desigualtat

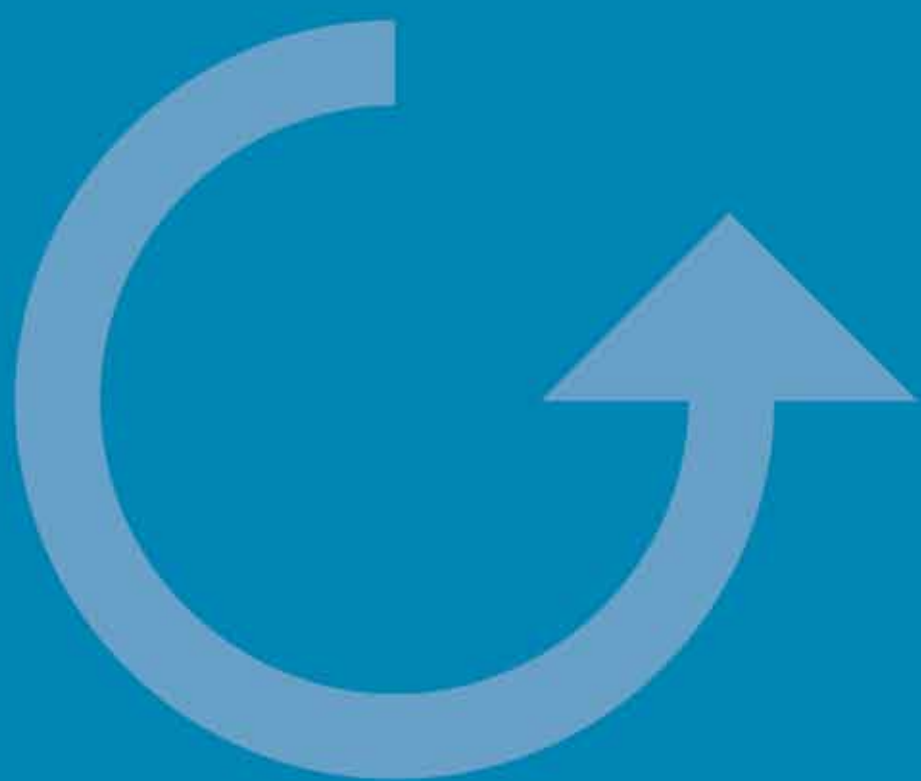
Els factors que defineixen una situació personal o familiar com a vulnerable són tant de caire socioeconòmic, com de poder adquisitiu, l'estructura de la família, la situació laboral, les xarxes socials de què disposa la persona, etc.

Tot i que no es disposa de dades segmentades i mesurables per comarca, l'Informe La cohesió social a la Garrotxa. Realitats i reptes de futur (2017) ens indica que a la ciutat d'Olot es pot calcular un 5% de població en situació de pobresa severa, i un altre 5% en situació de vulnerabilitat. Aquest indicador es pot complementar amb la renda familiar disponible bruta (RFBDB), que les últimes dades de l'Idescat del 2016 ens indiquen que és molt similar a la mitjana catalana: 16.300 euros per habitant. Aquesta RFBDB ha crescut des de 2013, i s'han superat les altres comarques gironines, fet que indica un nivell econòmic alt, tot i que no garanteix les disparitats econòmiques estructurals de la població.

Troblem que les pensions contributives mitjanes que es perceben de la Seguretat Social a la comarca de la Garrotxa (928 euros) segueixen essent considerablement més baixes que a la mitjana de Catalunya (1.079,22 euros).

Mentre que trobem una tendència a l'alça pel que fa a execucions hipotecàries i desnonaments, les prestacions en matèria d'ajuts al lloguer són superiors a la mitjana de Catalunya.

A la Garrotxa hi ha 12.990 persones pensionistes, a les quals els pertoca 1,21 pensions per a cada una, dada que suposa la segona més alta a tot Catalunya, pel darrere del Ripollès (2,3).

3

ELEMENTS DE L'ENTORN

Des del nivell municipal fins a l'internacional, passen coses que no són responsabilitat nostra però que influeixen en la nostra tasca.

Àmbit internacional

- La migració forçosa del Triangle Nord de l'Amèrica Central a Catalunya (integrat per Guatemala, Hondures i El Salvador). Actualment, el nivell de violència és dels més alts del món, per això la població fuig a altres països en busca de refugi i asil. I la desestabilització d'altres països com Colòmbia.

- Sistema de protecció internacional col·lapsat. A Espanya hi ha 14.000 places, i durant el 2019 han arribat 95.000 persones. Tot això fa que actualment tinguin la cita policial, però que el tràmit per donar hora per poder fer la sol·licitud de Protecció es retardi més d'un any.

- La legitimació del discurs de l'extrema dreta, la nova onada de populismes i la polarització de posicions que s'està donant a l'entorn dels drets civils són fets globals. Percebem un augment del malestar i un aflorament del discurs xenòfob. Un discurs invisibilitzat i amagat, però que actualment surt a l'esfera pública amb més facilitat i amb menys por.

Àmbit català

- Sentència del Tribunal Constitucional de la situació política de Catalunya en relació amb les persones preses i exiliades.

- Les eleccions espanyoles de l'agost.

- Les dificultats d'accés a un habitatge digne, tant de compra com de lloguer, i les conseqüències que això provoca: desnonaments, lloguers abusius, infrahabitatge...

- El passat setembre de 2019 es va produir un nou canvi d'import de la renda garantida de ciutadania (RGC). Tal com estableix la mateixa Llei 14/2017 de la RGC, es va iniciar la tercera fase d'implementació progressiva d'aquesta prestació i això comporta noves millores: un increment de la quantia de la prestació, que passa del 91% de l'indicador de renda de suficiència (IRSC) al 97% (de 604 € a 644 € mensuals).

- Elaboració, amb un procés participatiu, del Pla estratègic de serveis socials de Catalunya.

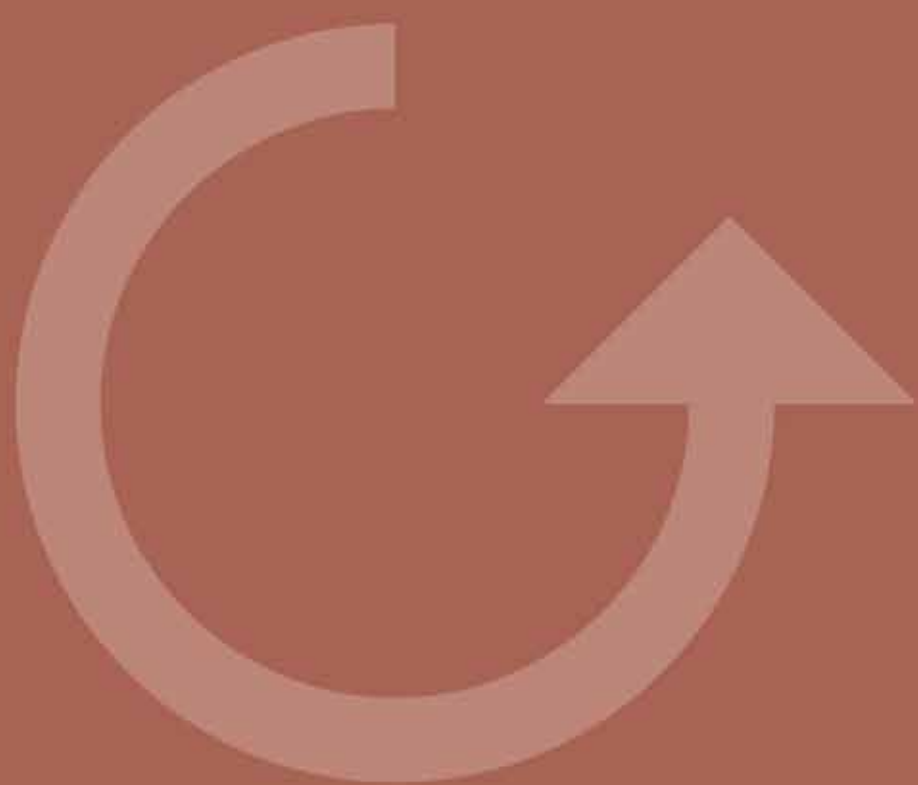

Àmbit comarcal

- Les eleccions municipals del maig impliquen canvis de referents polítics en algunes regidories, i la incorporació de nous equips de govern en alguns municipis.

- La continuació de les batudes racialitzades de la Policia Nacional, que depèn de Camprodon, que contribueixen a la legitimació del racisme i condicionen, localment, la vida de les persones en situació irregular.

- Augmenten les ocupacions d'habitatges. Hi ha famílies que enfront de les dificultats per poder accedir a un habitatge, n'ocupen una com a alternativa.

4

QUI I COM SOM

4.1 La nostra missió, visió i valors

El CASG és una entitat pública, creada l'any 1997 per l'Ajuntament d'Olot i el Consell Comarcal de la Garrotxa, que impulsa polítiques socials a la comarca.

VISIÓ

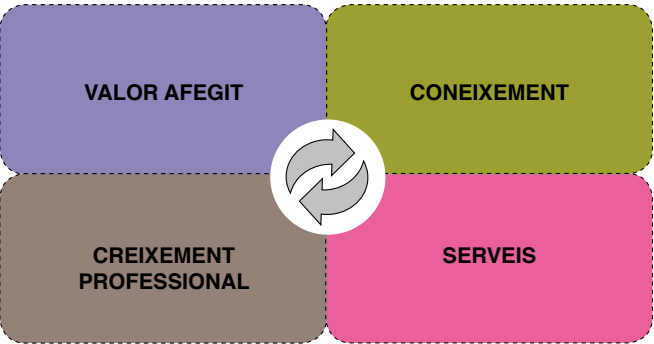
Volem ser una entitat que ofereixi una atenció de qualitat, plural, oberta i flexible, i que sigui capaç d'anticipar-se als canvis socials i a les noves demandes de la població. Que disposi de recursos per atendre els sectors més desfavorits, que potenciï l'autonomia de les persones i l'acompanyament en les situacions de dependència.

Que siguem capaços d'influir en la societat garrotxina per tal d'aconseguir la inclusió de totes les persones, especialment les més desfavorides.

Volem ser una entitat referent en l'àmbit de l'acció social, tant a la Garrotxa com a la resta de Catalunya. Innovadora, i centre d'investigació, d'assessorament i de formació.

Volem que el nostre equip de professionals estigui orgullós de treballar a la nostra organització i que s'identifiquin amb els valors de la institució i els codis ètics de la professió.

El nostre pla estratègic posa el focus en quatre grans eixos:

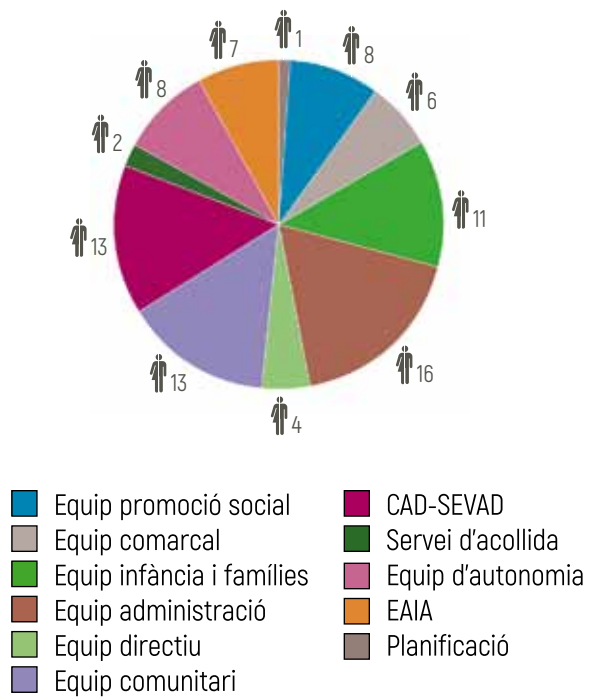

Entitat pública, dinàmica, innovadora i compromesa, formada per un equip de professionals que treballa bàsicament a la Garrotxa, gestionant i facilitant els serveis necessaris a les **persones** i a la **comunitat** per millorar el benestar i contribuir a la cohesió social.

4.2. L'equip humà

Durant l'any 2019, l'equip humà del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa ha estat de 89 treballadors, repartits entre els diferents serveis segons la gràfica següent:

Plantilla per serveis (89 persones).
Consorci d'Acció Social de la Garrotxa, 2019

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

VALORS

- Comunicació
- Motivació
- Respecte
- Treball en equip
- Compromís
- Flexibilitat
- Coherència

4.3 El creixement professional

En el marc del pla estratègic s'ha considerat el creixement professional com un eix de treball primordial. Per tal de treballar aquest eix, implementem un pla de formació i desenvolupament de les persones per facilitar el seu procés d'aprenentatge individual i en grup. Durant aquest 2019 s'han ofert les següents formacions per a tot el personal:

- Curs de prestacions del sistema de la Seguretat Social.
- Novetats i canvis en l'ortografia i gramàtica catalana.
- Territori resiliència. Liderant el canvi des dels municipis rurals.
- Gestió de situacions violentes en l'atenció al públic.
- Laboratori de regeneració de veïnatge.
- Prevenció de l'extremisme violent que utilitza l'islam com a excusa.
- Formació bàsica d'ètica aplicada.
- 59': la comunicació.
- Formació Pla d'igualtat: aDona't, llenguatge inclusiu.
- SSM_ CAT Matriu d'autosuficiència.
- El nou procés de Servei d'ajudes d'urgència.

Formacions internes **89** persones

1.342
hores

4.926,56
euros

L'equip de professionals del Consorci, a més, participa de formacions externes relacionades amb el lloc de treball que ocupen a la institució amb l'objectiu de millorar la seva pràctica professional.

Formacions externes

63
persones

1.588
hores

7.573,70
euros

4.4 El coneixement

També és estratègic voler esdevenir una organització que aprèn, ja que entenem que la gestió del coneixement és un concepte que inclou el conjunt de mètodes, pràctiques i tecnologies que faciliten la generació i l'intercanvi de coneixements entre els membres d'una organització.

Dins d'aquest marc, el Consorci inclou tant el coneixement que es pot concretar en documents estratègics, que són eines fonamentals per a la presa de decisions, com el coneixement que té l'equip de professionals que desenvolupen la feina diària a l'organització. El Consorci difon aquests coneixements a través de:

Sessions de transferència de coneixement

Un espai mensual en què una persona o equip comparteix un projecte, un aprenentatge, etc., amb la resta de companys.

Sessions **106**
transferència coneixement persones

5
sessions

Col·leccions

Documents que s'elaboren des de l'organització i que són editats tant per a ús intern com extern. Aquest 2019 hem editat el document del Marc estratègic del CASG.

COP, comunitat de pràctica

Un grup de persones que, motivades per un tema, treballen conjuntament. En aquest cas, el tema que estan treballant és l'elaboració d'una guia per identificar les solituds no volgudes Mirar amb ulls de veure.

ERESS- Espai de reflexió ètica de serveis socials

El Consorci disposa d'un espai de reflexió ètica, formada per persones diverses del consorci, que periòdicament es va relevant per tal de que totes les persones de l'organització puguin fer la formació específica i formar part de l'espai de reflexió al llarg dels anys. En aquest espai és reflexiona sobre dilemes ètics que ens hem trobat i amb la metodologia de la Fundació d'Arnau d'Escala, elaborem el document per incorporar-lo a la web del Comitè d'ètica de serveis socials de Catalunya

Anualment també organitzem els 59', una activitat de reflexió sobre els nostres valors institucionals.

Espais de reflexió i construcció de model d'intervenció

En la línia de generar coneixement i sobretot definir, conjuntament amb tot l'equip, un model d'intervenció per millorar les nostres actuacions, aquest any hem treballat amb:

- Promoció social:

analitzem i definim com intervenim amb les famílies en situació d'exclusió. Definim la funció i tasques de la integradora social, com a nova professional de l'àmbit.

- Autonomia:

definim el nostre model d'intervenció en l'àmbit de les necessitats d'autonomia de les persones.

- Infància i famílies:

definim la funció i tasques de la integradora social, com a nova professional en l'àmbit

- Comarca:

treballem el model d'intervenció social i comunitària.

- Atenció a la comunitat:

quin model d'intervenció fem en els barris i municipis, com treballem amb les entitats i el voluntariat a través del SISA, quin model d'acollida i acompanyament volem per a les persones immigrades.

Observatori de desenvolupament sostenible de la Garrotxa

Participem en la construcció (conjuntament amb tots els àmbits: ambientals, econòmics i socials de la Garrotxa) d'un observatori, emmarcat en els objectius de desenvolupament sostenible de les Nacions Unides, per disposar dels indicadors i informacions necessàries per poder conèixer millor la nostra comarca i poder prendre les decisions adequades. Aquest any hem fet formació sobre els objectius de desenvolupament sostenible.

4.5 Aspectes transversals

Volem destacar aquelles actuacions que són transversals a tota la institució i que tenen un fort caràcter intern, però que vetllen per la qualitat i la millora contínua dels serveis i per implementar les lleis que ens venen donades com a Administració pública:

Transparència

Aquest 2019 s'ha actualitzat la informació del Portal de transparència a través de la Comissió de transparència. Aquesta comissió s'ha reunit trimestralment.

També s'ha aprovat i incorporat al Portal de Transparència el Quadre de classificació i el Quadre d'accés i disposició en compliment de la Llei d'arxius 10/2001.

Administració electrònica

Aquest 2019 s'ha continuat executant la planificació del full de ruta per a la implantació de l'Administració electrònica al CASG, complint totes les tasques planificades per al 2019 que no han estat ajornades pel Reial Decret-Llei 11/2018 fins al 2 d'octubre de 2020, i les relacionades amb el Gestor d'expedients que no es podran tirar endavant fins que el Gestor d'expedients estigui implantat (previst per a l'abril de 2020).

Entre aquestes tasques, destaquen:

- Aprovació del Quadre de classificació (final març 2019).
- Aprovació del Quadre d'accés i de disposició.
- S'ha fet la plantilla del catàleg de sèries documentals.
- S'ha donat d'alta al CASG del Programa Representa del Consorci AOC per inscriure i consultar apoderaments.

Respecte al Gestor d'expedients, s'ha fet el següent:

- Adjudicació de la licitació del gestor d'expedients a favor de l'empresa AYTOS amb el seu producte FIRMADOC.
- Anàlisi de la situació actual i preparació de la documentació necessària per poder implantar el gestor d'expedients.
- Sol·licitud al Consorci AOC de l'autorització d'integració del FIRMADOC amb MUX i e-NOTUM.
- Sol·licitud a XALOC del trasllat del Sicalwin a mode local.
- Licitació per a l'adquisició dels servidors marca DELL que han d'allotjar el FIRMADOC en mode local.

Protecció de dades

El Consorci segueix els criteris establerts pel Reglament general de protecció de dades (RGPD) i la Llei orgànica 3/2018 de protecció de dades i garantia de drets digitals (LOPDGDD), quan s'impliquen l'ús de dades de persones. El compromís, drets i obligacions dels treballadors del Consorci queda reflectit en els documents relacionats amb la protecció de dades que se'ls lliura a l'inici del contracte i que signen degudament, com així també els alumnes que venen en pràctiques.

Enguany s'han continuat aplicant les mesures necessàries per poder complir amb el Reglament general de protecció de dades (RGPD) i la Llei orgànica de protecció de dades i garantia de drets digitals (LOPDGDD). Concretament, s'han tirat endavant les accions següents:

- Contractació fins desembre de 2019 d'un delegat de protecció de dades per assessorar-nos sobre quins mecanismes aplicar i com aplicar-los.
- Elaboració i publicació al web de la política de protecció de dades.
- Publicació al web del CASG del registre d'activitats de tractament amb la inclusió de 22 tractaments de dades personals realitzats pel CASG.
- Creació del registre d'incidències.
- Registre de dues incidències menors relacionades amb la protecció de dades.
- Modificació del model de seguretat del CASG elaborat el 2018 en col·laboració amb AGTIC.
- Modificació de la clàusula de protecció de dades dels formularis de sol·licitud de dades per part del CASG per adaptar-los al RGPD i LOPDGDD després de la derogació de la LOPD.

Igualtat de gènere

Aquest 2019 la comissió d'igualtat s'ha reunit 9 vegades i s'han creat, també, subcomissions per temàtiques: formació, comunicació inclusiva i conciliació de la vida laboral, personal i familiar. Cadascuna d'aquestes s'ha reunit quan ho ha considerat oportú. S'han fet 3 accions de sensibilització: una el 8 de març, una altra el 23 de juny, bona revetlla! i el concurs Atrapa el sexisme! S'ha publicat una notícia al web: Fes-tes del Tura lliures de violències!, s'ha presentat la comissió i el Pla d'igualtat al personal que ha entrat nou al CASG amb una sessió que en diem aDona't, i s'ha elaborat la Guia d'estil de llenguatge inclusiu (no androcèntric ni sexista), i a finals d'any una formació sobre comunicació inclusiva amb perspectiva de gènere, on han participat 75 persones de l'ens.

Formacions

igualtat de gènere

3
accions
sensibilització

1
guia estil
llenguatge inclusiu

75
persones

Accessibilitat

La Comissió d'accessibilitat creada el 2016 treballa per analitzar el grau d'accessibilitat del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa, i planificar quins canvis hi podem fer a curt i a llarg termini per tal de tenir uns serveis al màxim d'accessibles perquè siguin respectuosos amb la diversitat funcional. Aquest any la Comissió d'accessibilitat s'ha incorporat a treballar l'itinerari Cossos i ments: la dignitat de la diferència.

Durant l'any 2019, s'han continuat portant a terme altres accions del Pla d'actuació. Les accions més destacades s'engloben en tres blocs:

- Facilitar l'accés a l'edifici des de l'exterior.
- Facilitar la mobilitat dins l'edifici.
- Fer més inclusiu el web del CASG.

Gestió per processos i qualitat

Iniciat l'any 2017, hem fet una aposta important de qualitat: la gestió per processos. Aquest treball està orientat a satisfer les expectatives de les persones usuàries tant internes com externes, tenint en compte els recursos disponibles i millorant contínuament els procediments i serveis.

Aquest model condueix a la millora contínua, analitzant els indicadors de gestió per mesurar el comportament i l'evolució de les activitats definides en els processos. Adoptar la gestió basada en processos no és tan sols un canvi operatiu per a les organitzacions: és un canvi de mentalitat i de cultura.

Comunicació

Per tal de poder fer difusió de les nostres actuacions, disposem de diferents canals:

atenciocomunitat

@acciocomunitari

Atenció a la comunitat

WWW casg.cat

www.casg.cat, estem actius a les xarxes socials (facebook, instagram, twitter), participem en programes a Ràdio Olot, com En acció i Olot t'entén, i intentem guanyar presència en els mitjans locals.

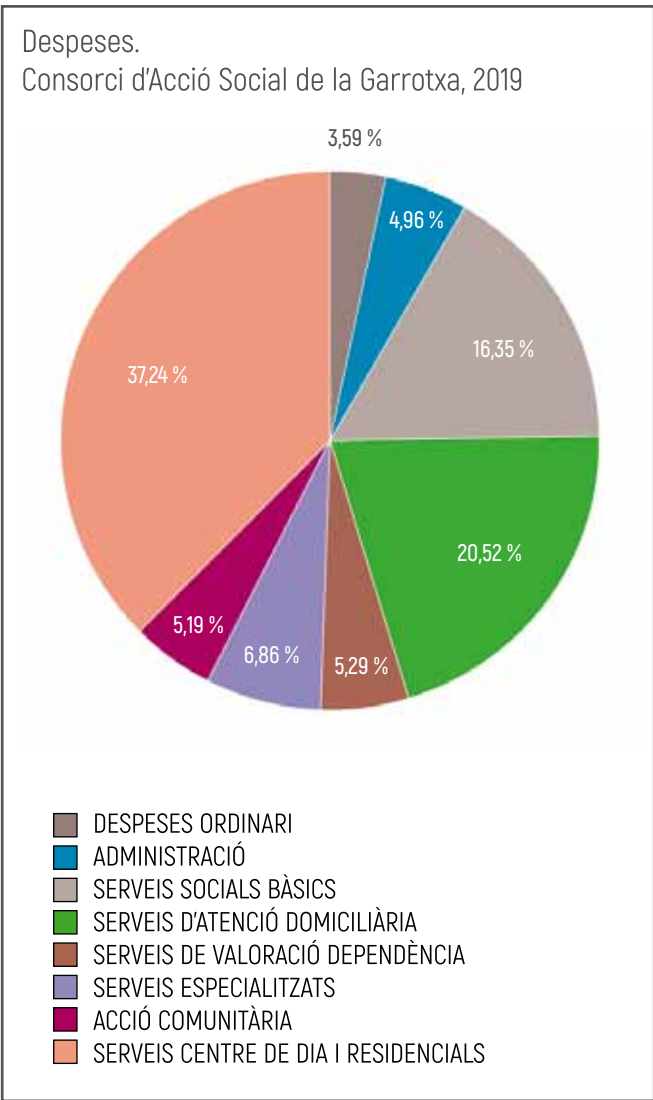
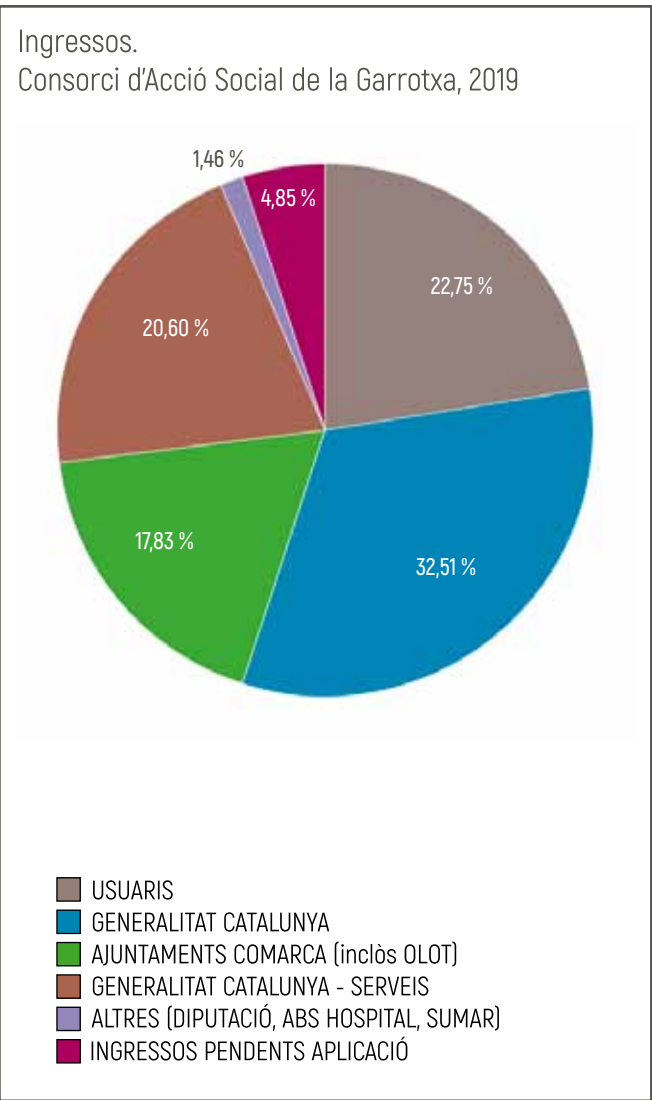
Premi Aliança d'Hospitals Els Quatre Gats (Fundació Avedis Donavediam) a un projecte d'atenció integrada amb lideratge social per al Projecte d'integració social i sanitari a la Garrotxa.

5

EL PRESSUPOST

El pressupost del CASG inclou els ingressos, 10.087.325,36 €, el 70,94% dels quals provenen d'altres administracions públiques comarcals i nacionals; el 22,75% corresponen a ingressos d'usuaris de serveis; un 1,46% correspon a d'altres ingressos, i el 4,85% són d'ingressos pendents d'aplicació, que reservàvem per a possibles necessitats de la residència Montsacopa i Vora-Riu, i que s'han incorporat al pressupost, seguint les recomanacions de l'informe de l'auditoria dels comptes del 2018. I també inclou les despeses, que sumen un total de 9.560.186,65 €.

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

6

L'ACCIÓ

Les necessitats socials són el nostre objectiu. Les necessitats socials són estats de carència relacionats amb el desenvolupament personal i social que s'emmarquen en una societat concreta, que viu en un territori i en un moment concret.

Són necessitats que afecten les persones i la comunitat. Tot i que no podem perdre de vista la visió holística de les persones, en aquesta memòria presentem quatre grups de necessitats, una manera d'organitzar la informació i fer-la més fàcil.

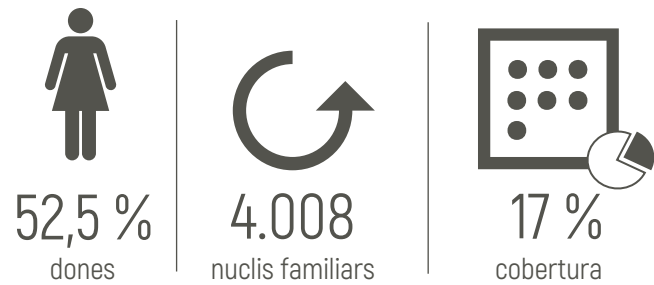
Un dels pilars del nostre model de treball és el treball en xarxa, que esdevé clau per poder oferir una atenció integrada a la ciutadania. Amb la intenció de destacar-los, a cada apartat trobem aquells espais i/o òrgans periòdics de treball en xarxa.

INTERCOTESSBA, espai de coordinació a un nivell nacional, per definir el sistema de serveis socials i per treballar la transformació digital del sistema.

SBAS

9.790
persones

6.1 El Servei Bàsic d'Atenció Social

Està format per un equip de professionals que tenen l'objectiu d'atendre les necessitats socials de les persones, famílies i grups.

La seva finalitat és potenciar les capacitats de les persones, famílies i/o grups per afavorir-ne l'autonomia i la relació amb l'entorn, des d'una visió integral, per millorar la seva qualitat de vida.

Ofereixen atenció, acompanyament i proposen intervencions a la persona, família i/o grup per transformar la situació a partir de les seves capacitats. També les assessoren sobre serveis i prestacions als quals poden accedir.

El 68,59% de les **persones beneficiàries** viuen a Olot, i el 31,41% a la resta de municipis de la comarca, una proporció similar al repartiment del conjunt de la població comarcal. En relació amb el gènere, el 52,5% de les persones ateses a la Garrotxa són dones. Per edats, destaca el grup de persones que tenen més de 85 anys. Suposen un 19,5% de la població beneficiària, proporcional també a l'índex d'envelliment de la població garrotxina. Pel que fa al lloc de procedència, majoritàriament atenem persones amb nacionalitat espanyola, amb un 65,2%. Del percentatge de població d'origen estranger atesa, cal destacar que un 5,4% prové de Gàmbia i un 4,6% d'Hondures. Pel que fa a la tipologia de famílies, que actualment és molt diversa, destaquem amb un 33,54% les situacions unipersonals, amb un 17,71% les famílies nuclears i amb un 16,86% les parelles. Pel que fa a les problemàtiques ateses, podem veure el pes en funció de la subproblemàtica de cada categoria:

Si aprofundim dins de cada **problemàtica**, podem veure com en les mancances d'aprenentatge destaquen en un 43,08% les dificultats en l'aprenentatge escolar.

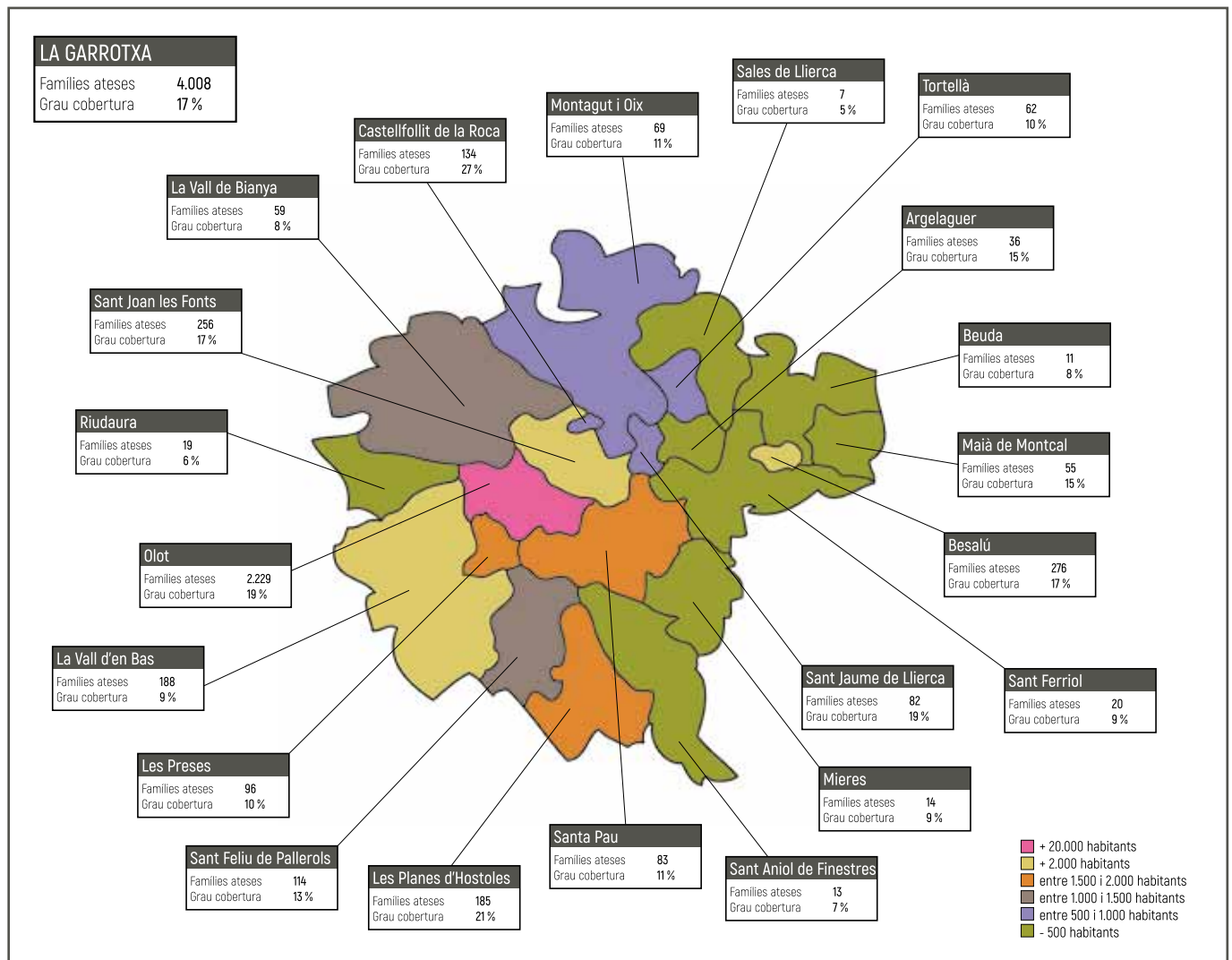
4.008 nuclis familiars

Problemàtiques ateses pel SBAS

3,22 %	aprenentatge
7,55 %	discapacitats
19,28 %	econòmiques
5,06 %	habitatge
10,68 %	laborals
9,33 %	mancances socials
37,75 %	salut i drogodependències
2,02 %	sospita maltractament
5,12 %	altres

Famílies ateses i grau de cobertura per municipis. Garrotxa, 2019

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Pel que fa a les problemàtiques de discapacitats, sobresurt en un 32,35% la discapacitat física i en un 31,14% la discapacitat psíquica. Cal destacar la disminució de discapacitats físiques en dos punts percentuals i el creixement de la discapacitat psíquica.

Una de les problemàtiques amb molt de pes dins les atencions són les de l'àmbit econòmic. Cal destacar que un 59,43% de les atencions familiars són degudes a ingressos insuficients, i que un 20,55% d'aquestes famílies no tenen ingressos.

La manca d'habitatge representa un 24,05% d'aquesta problemàtica. També és important destacar l'àmbit laboral, ja que un 34,35% viu una situació d'atur sense subsidi. Pel que fa a les mancances socials, destaquen, amb un 43,1%, les dificultats en les relacions socials/familiars. El grup majoritari de la nostra atenció, amb un 37,75%, és l'àmbit de salut, el 58,4% del qual té a veure amb malalties físiques cròniques. Per últim, destaquem la problemàtica 'Altres' que, en un 79% de la problemàtica, està vinculat a problemes legals d'estrangeria.

Durant l'any 2019 s'ha consolidat el servei d'acollida immediata, és a dir, que qualsevol persona que ve al Servei Bàsic d'Atenció Social és atesa el mateix dia.

6.2 L'acció dels serveis socials davant les necessitats materials i instrumentals

Les situacions de necessitat material i/o instrumental inclouen aquelles situacions de necessitat que tenen una expressió de tipus material, és a dir, vinculades a la subsistència, i les que es vinculen a la capacitat de la persona per assolir aquesta subsistència autònoma, entesa des d'una perspectiva social.

TAULA PER A LA COHESIÓ SOCIAL Coordinació de les actuacions per atendre la pobresa, a través de les comissions: necessitats bàsiques, ocupació, habitatge, atenció a la pobresa energètica.

L'atenció a les persones amb mancances econòmiques

Les situacions amb manca o dèficit de recursos econòmics per cobrir les necessitats bàsiques d'alimentació, higiene personal i/o de les dificultats per accedir a un habitatge i els subministraments, ens obliguen a oferir recursos molt assistencials.

Ajudes d'urgència social

Són les prestacions econòmiques que pretenen pal·liar les situacions puntuals, urgents i bàsiques. Poden ser en forma econòmica o en espècies (aliments).

Urgència Social

7.951
persones

3.193
ajudes

La despesa econòmica destinada a les urgències socials ha estat de 452.660,21€.* [*A partir d'aquest any es deixen de fer ajuts de llars d'infants i beques d'Estiu Riu, que passen a ser gestionades per Educació i Joventut.]

Tipologia de les ajudes

Habitatge i pensions	134.875,24 €
Despeses derivades dels fills	33.243,40 €
Manutenció i àpats	134.269,43 €
Subministraments	93.765,45 €
Farmàcia	3.663,72 €
Transport	16.646,22 €
Altres	16.196,75 €
TOTAL	452.660,21 €

Renda garantida de ciutadania (RGC)

L'any 2017 es va aprovar la Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania, que preveu que en pugui ser beneficiària qualsevol persona que, durant els sis mesos anteriors a la sol·licitud, tingui ingressos inferiors al 91% de l'indicador de renda de suficiència de Catalunya.

El passat setembre de 2019 es va produir un nou canvi d'import de la renda garantida de ciutadania (RGC). La tercera fase d'implementació progressiva d'aquesta prestació ha comportat noves persones beneficiàries i un increment de la quantia de la prestació, que passa del 91% de l'Indicador de renda de suficiència (IRSC) al 97% (de 604 € a 644 € mensuals).

RGC

395
persones

200

Nuclis familiars

Pobresa energètica

Una situació social greu que va en augment és el fet de no disposar dels recursos econòmics per poder pagar els subministraments del domicili. La llei protegeix les persones i unitats familiars en situació de risc d'exclusió residencial davant dels talls que puguin acordar les companyies subministradores d'electricitat, gas i aigua potable per manca de pagament. La manera de fer-ho és a través dels informes de pobresa energètica.

A les dades veiem que es manté la tendència creixent en l'emissió d'informes de pobresa energètica, la qual cosa ens confirma la perpetuació de les desigualtats i la cronificació de la pobresa de manera estructural.

Pobresa energètica

Subministraments

Sorea	179
Endesa	184
Bassols	51
Gas Natural	79
Iberdrola	13
Altres	14

Dels 520 informes elaborats, un 87,5% s'han fet a persones que viuen a Olot i la resta, a diferents municipis de la Garrotxa. Això representa un creixement de l'11,6% respecte de l'any anterior.

Atenció a les dificultats derivades de l'habitatge

Disposar d'un habitatge és un dret que no tothom té garantit. A banda de la seguretat que t'ofereix, en el sentit de disposar d'un espai privat on sentir-te còmode, protegit,... el fet d'estar empadronat et garanteix un seguit de drets, serveis i oportunitats, dels quals no disposes si no tens una adreça. En aquest apartat presentem diferents recursos per atendre les dificultats derivades de l'habitatge:

Exclusió residencial

83
informes19,3 %
+ que el 2018

També hem fet ajuts econòmics a 63 famílies per ajudar a pagar el lloguer de l'habitatge, i hem hagut d'ubicar 7 persones en una pensió durant un període de temps. La manca d'habitatges socials a la comarca, per atendre situacions d'emergència i/o per donar resposta a la necessitat d'allotjament, fa que haguem de comptar amb les pensions,

que ens faciliten la possibilitat de garantir l'allotjament en situacions determinades. L'import total de les factures de pensions és de 114.915,70 €.

La Comissió d'adjudicació d'habitatges de l'Oficina d'habitatge de l'Ajuntament d'Olot aquest any ha adjudicat 1 habitatge. Per diversos motius hi ha persones que no tenen un lloc on empadronar-se; no disposen d'habitatge, on viuen no els deixen empadronar...; per tal que puguin disposar del padró i que aquest fet els obri la possibilitat de rebre suport, des del CASG les empadronem a la nostra seu, tal com marca la legislació vigent.

Al llarg del 2019 s'han donat d'alta 26 persones i 6 s'han donat de baixa.

A 31 de desembre de 2019, a la seu del Consorci consten empadronades un total de 61 persones, de 15 nacionalitats diferents (per ordre, les nacionalitats majoritàries de les persones empadronades al Consorci són: espanyola, gambiana, marroquina, hondurenysa i índia).

Centre de distribució d'aliments de la Garrotxa

És un espai destinat a oferir aliments bàsics. El centre compta amb la coordinació i el suport de la tècnica de Càritas, una persona encarregada del magatzem, contractada per l'empresa d'inserció laboral ECOSOL-Càritas, i una trentena de persones voluntàries.

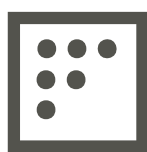
Durant aquest any 2019 s'ha seguit la tendència dels últims anys d'augment del nombre de persones beneficiàries i de les unitats familiars –que representen més d'un 10% d'increment–, així com de les cistelles entregades.

CDA

2.623
persones

4.674
cistelles

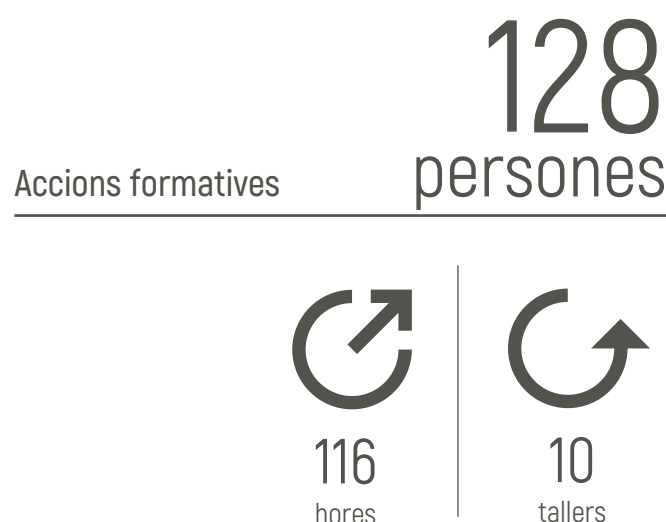
833
unitats familiar

L'increment més gran d'aquest creixement el trobem en la tipologia de famílies formades per 2 persones, seguida dels nuclis familiars unipersonals.

Accions formatives en el Centre de distribució d'aliments

Són els tallers de formació i xerrades monogràfiques que són un puntal bàsic del projecte, ja que contribueixen a dotar els participants d'eines per facilitar el seu procés cap a una major autonomia.

S'ha mantingut el mateix nombre de tallers que l'any anterior i amb el mateix nombre de participants.

Atenció a persones transeünts

Quan una persona, amb una situació de mancances instrumentals i bàsiques, està de pas per la comarca, se l'atén de manera immediata.

Aquest any hem atès 38 persones, i se'ls ha ofert 25 nits en un pensió, 11 bitllets d'autobús per poder seguir transitant i 17 àpats. Veiem una tendència a la baixa respecte de l'any anterior.

Menjador social

Aquest servei pretén atendre i cobrir les necessitats bàsiques d'alimentació de les persones que es troben en situació de pobresa i exclusió social, oferint un espai adequat per fer un àpat al dia.

El perfil majoritari de l'usuari d'aquest servei són homes entre 35 i 65 anys, de nacionalitat espanyola, amb problemàtiques econòmiques, d'habitatge i laborals. En aquest perfil d'usuari també destaquen les mancances socials i de relació, i les malalties físiques cròniques o relacionades amb el consum de tòxics.

És un servei que té molta mobilitat d'usuaris, ja que l'objectiu és que sigui un recurs temporal. Durant l'any 2019 l'han utilitzat 60 persones, 24 han estat alta del servei al llarg de l'any, i 22 s'han donat de baixa.

Durant aquest any s'ha incrementat en un 34,4% el nombre d'àpats oferts, ja que s'ha iniciat la gestió dels àpats a través d'altres serveis per poder cobrir els dies festius (àpats a domicili, consum a centre de dia...).

30

Menjador social

8.796
àpats

43

homes

17

dones

22

usuaris mitjana
mensual

Dutxa i bugaderia

Ofereix a les persones que no tenen cobertes les necessitats bàsiques al domicili la possibilitat de dutxar-se i de rentar-se la roba (rentar, eixugar i plegar).

La tendència dels últims anys és que l'ús d'aquest servei va a l'alça: concretament, en un 46% d'augment respecte de l'any anterior.

L'increment en el servei de dutxa respecte del període anterior és d'un 70%, mentre que el servei de dutxes representa més d'un 100% de creixement.

Dutxa i bugaderia

73
persones

52

homes

21

dones

696

dutxa

770

bugaderia

Espai Obert

En l'equipament d'aquests dos darrers serveis, tenim el Projecte espai obert: la seva essència és que esdevingui un espai de confiança on les persones se sentin capacitades per afavorir la seva autonomia i la seva relació amb l'entorn, a través de les activitats quotidianes i potenciant que participin en activitats més comunitàries, com per exemple en una activitat cultural o esportiva de ciutat.

Acompanyaments

Per tal de promocionar l'autonomia de la persona, en especial en la gestió de la vida quotidiana pel que fa a compres, visites mèdiques i gestions administratives, fem acompanyaments.

Hem fet un total de 131 suports individuals per acompanyar les persones a visites mèdiques, compres de productes bàsics, gestions al SOC/Hisenda/Inem.

L'atenció a les persones amb dificultats per a la inserció educativa

Les dificultats en les habilitats socials, en el marc educatiu i formatiu, especialment en joves, ens obliga a oferir serveis adequats a les seves necessitats. Nosaltres centrem la nostra intervenció en el treball d'hàbits i habilitats socials, i es fa imprescindible treballar amb la xarxa per crear espais d'oportunitats per a les persones amb aquestes mancances.

Servei de joves

Destinat a joves de 17 a 24 anys, d'Olot i comarca, que presenten una sèrie de dificultats personals, familiars i socials.

Servei de joves

171
joves

83%

nois

17%

noies

78%

Educació secundària
inacabada

22%

ESO acabada

60%

nacionalitat
espanyola

40%

nacionalitat
estrangera

L'objectiu principal és prevenir l'exclusió social dels joves, fomentant-ne la formació i inserció laboral, enfortint els aspectes emocionals del seu desenvolupament, les seves habilitats socials, millorant les competències, acompanyant-los perquè puguin tirar endavant el seu projecte vital.

Espai obert per joves

Espai on la persona jove pot acudir i trobar suport o orientació de l'educadora. Es fan entrevistes individuals, s'ofereix un espai de trobada, de compartir, de poder utilitzar els serveis existents com ordinadors, wifi, bugaderia, dutxa, zona office per esmorzar... Podem dir que és un espai majoritàriament utilitzat pels joves que acaben d'arribar a Olot i que van a l'aula d'alfabetització.

Han utilitzat l'espai obert 18 joves, i amb aquest grup s'han pogut fer algunes accions com vincular-los al referent d'ocupació juvenil, acompanyament a l'Escola d'adults o la preparació per a algunes entrevistes de feina o exàmens.

Espai obert

18
joves

Grup dels dilluns

Projecte que atén joves acabats d'arribar d'edats compreses entre 16-24 anys, que no poden accedir a cap recurs formatiu pel seu baix coneixement de comprensió i de parla de l'idioma, o perquè arriben en moments en què les inscripcions o els serveis ja es troben saturats. Joves fràgils emocionalment i amb possibilitat d'esdevenir joves en risc per les mancances en què es troben.

Grup de dilluns

9
joves

Programa beques d'activitats de lleure

És un recurs importantíssim, sobretot preventivament, i que potencia la igualtat d'oportunitats. Els joves senten que poden gaudir d'activitats que fan els altres joves. L'objectiu principal és promoure hàbits saludables i ajudar-los a estructurar i organitzar-se la setmana. Paral·lelament, es treballa el compromís i la responsabilitat d'assistir a les entrevistes, de pagar la part becada i no becada, d'assistir a l'activitat, de portar el rebut, i, sobretot, la responsabilitat social de saber que són diners públics i que s'ha de ser molt responsable en tot el procés.

11 beques

Activitats de lleure

S'han becat 11 joves. Majoritàriament, beca de futbol, 1 de kick-boxing, 1 d'artteràpia i 1 de dibuix.

L'atenció a les persones amb dificultats d'inserció laboral

Les dificultats de diferents col·lectius per accedir al mercat laboral i/o per la precarietat en l'ocupació ens obliguen a pensar en diferents recursos i/o programes d'inserció que, en col·laboració amb d'altres agents del territori, els possibilitin de tenir una feina.

"Brigadilla"

Aquest projecte es fa conjuntament amb l'empresa d'inserció ECOSOL. És un projecte educatiu que pretén observar els hàbits laborals i les competències transversals dels joves.

S'ha pogut inserir laboralment un jove amb aquesta empresa d'inserció. També s'ha pogut donar feina a dos joves en dues intervencions programades per professionals de SBAS.

Treballem

Projecte que es porta conjuntament amb l'empresa Rocatomba. L'objectiu és que els joves puguin viure la primera experiència laboral.

És una oportunitat per treballar els hàbits laborals: que compleixin l'horari, respectin les normes, segueixin les pautes que els marquen, respectin els companys, tinguin iniciativa, segueixin a un bon ritme, siguin responsables amb el material i l'espai, ajudin els seus companys. Cal fer-los conscients de les seves habilitats i mancances per tal de millorar els aspectes necessaris vinculats als hàbits laborals.

Durant l'any hi ha hagut feines cada mes, i han passat pel projecte 16 joves, 2 dels quals ja s'han quedat a l'empresa de forma regular.

El Faig

Projecte que es porta a terme conjuntament amb l'empresa d'inserció El Faig, de la cooperativa La Fageda. Pretén inserir persones en situació de risc social a l'empresa.

5 joves

El Faig

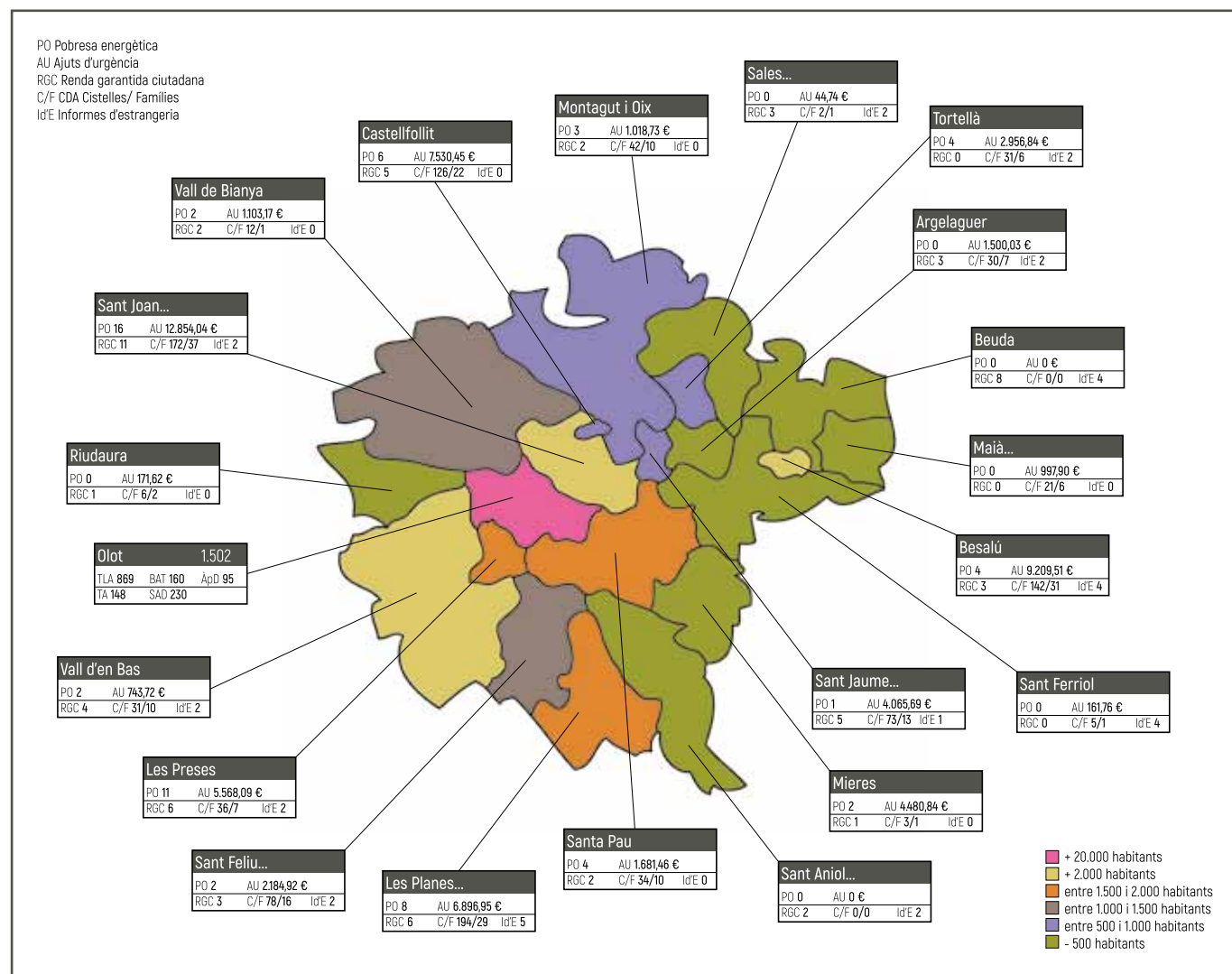

En el següent mapa podeu veure quins recursos hem atorgat per atendre les necessitats bàsiques i materials a cada municipi.

16 joves

Treballem

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

6.3 L'acció dels serveis socials davant la necessitat d'autonomia

Les situacions de necessitat d'autonomia inclouen aquelles necessitats vinculades a l'estat en què es troben les persones que, per diferents raons, necessiten l'atenció d'altres persones i/o ajuda important per tirar endavant en el seu dia a dia. A grans trets, parlem de dues possibles situacions: dependència i discapacitat.

Les persones valorades en situació de dependència o en situació de discapacitat disposen de diferents serveis per poder millorar la seva autonomia, que poden ser en l'entorn domiciliari o bé en l'entorn residencial.

El CASG gestiona els serveis de valoració de la discapacitat (CAD) i el servei de valoració de la dependència (SEVAD) de les comarques de la Selva, el Pla de l'Estany, la Garrotxa, el Ripollès i la Cerdanya gironina. Les dades que es presenten en

aquesta memòria corresponen a la intervenció duta a terme només a la comarca de la Garrotxa.

PAISS - Pla d'atenció integrat social i sanitari

Atenció a les necessitats amb complexitat amb salut mental d'adults, atenció a les necessitats amb complexitat amb salut mental d'infantil i juvenil, atenció a les necessitats amb complexitat amb salut mental d'infantil i juvenil, atenció continuada 7x24, atenció i suport a cuidadores no professionals, atenció i suport a cuidadores no professionals, millora de serveis (SAD, TL).

456 valoracions

Discapacitat

50%

física

11%

psíquica

39%

mixte

Discapacitat

És la situació que es produeix quan la persona té les possibilitats d'integració educativa, laboral o social minvades com a conseqüència d'una deficiència previsiblement permanent, de caràcter congènit o no, en les seves capacitats físiques, psíquiques o sensorials.

Servei de valoració de la discapacitat (CAD)

És un servei de la Direcció General de Protecció Social del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, que es presta a través dels Centres d'Atenció a la Discapacitat (CAD).

La valoració de la discapacitat d'una persona es fa a partir d'una petició al Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb el Decret 284/1996, de 23 de juliol.

La valoració de la discapacitat s'efectua mitjançant la intervenció d'equips multiprofessionals (metgessa, psicòloga i treballadora social).

Amb aquesta valoració, s'acredita legalment el grau de discapacitat, que facilita l'accés a diversos drets, serveis, programes i prestacions. A més, el reconeixement de discapacitat també permet determinar les limitacions de mobilitat i la necessitat o no de l'ajut d'acompanyant.

El nombre de valoracions de discapacitat durant l'any 2019 ha estat de 456 [35 menys que l'any anterior]; un 58% correspon a primeres sol·licituds, mentre que el 42% són revisions.

Pel que fa al gènere de les persones valorades, en un 47% s'han valorat a dones i el 53% han estat homes. Les valoracions fetes han estat dels tipus següents: 50% físiques, 11% psíquiques i un 39% mixtes. Destaquem que les persones que sol·liciten la valoració són majoritàriament majors de 51 anys i, en especial, les persones de més de 65 anys, amb un 43%.

Dependència

És l'estat de caràcter permanent en què es troben les persones que per raons derivades de l'edat, la malaltia o la discapacitat, i lligades a la falta o a la pèrdua d'autonomia física, mental, intel·lectual o sensorial, necessiten l'atenció d'una o altres persones o ajudes importants per fer activitats bàsiques de la vida diària o, en el cas de les persones amb discapacitat intel·lectual o malaltia mental, d'altres ajudes per a la seva autonomia personal.

Entenem com a activitats bàsiques de la vida diària (ABVD) les tasques més elementals de la persona que li permeten desenvolupar-se amb un mínim d'autonomia i independència en la cura personal, activitats domèstiques bàsiques, mobilitat essencial, reconèixer persones i objectes, orientar-se, entendre i executar ordres o tasques senzilles.

Servei de valoració de la dependència (SEVAD)

El SEVAD és el servei de valoració, gestionat pel CASG, de titularitat del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, que duu a terme els tràmits i les valoracions funcionals, a través de professionals acreditats.

A partir del registre de les sol·licituds, l'equip de professionals fa visites al domicili de les persones sol·licitants per fer les valoracions i la proposta d'informe de dependència. A partir d'aquí, la Generalitat emet la resolució del grau de dependència.

Durant l'any 2019 el nombre de valoracions a centres (residencials o sociosanitaris) representa un 8,7% sobre el total de visites.

622 valoracions

Dependència

361

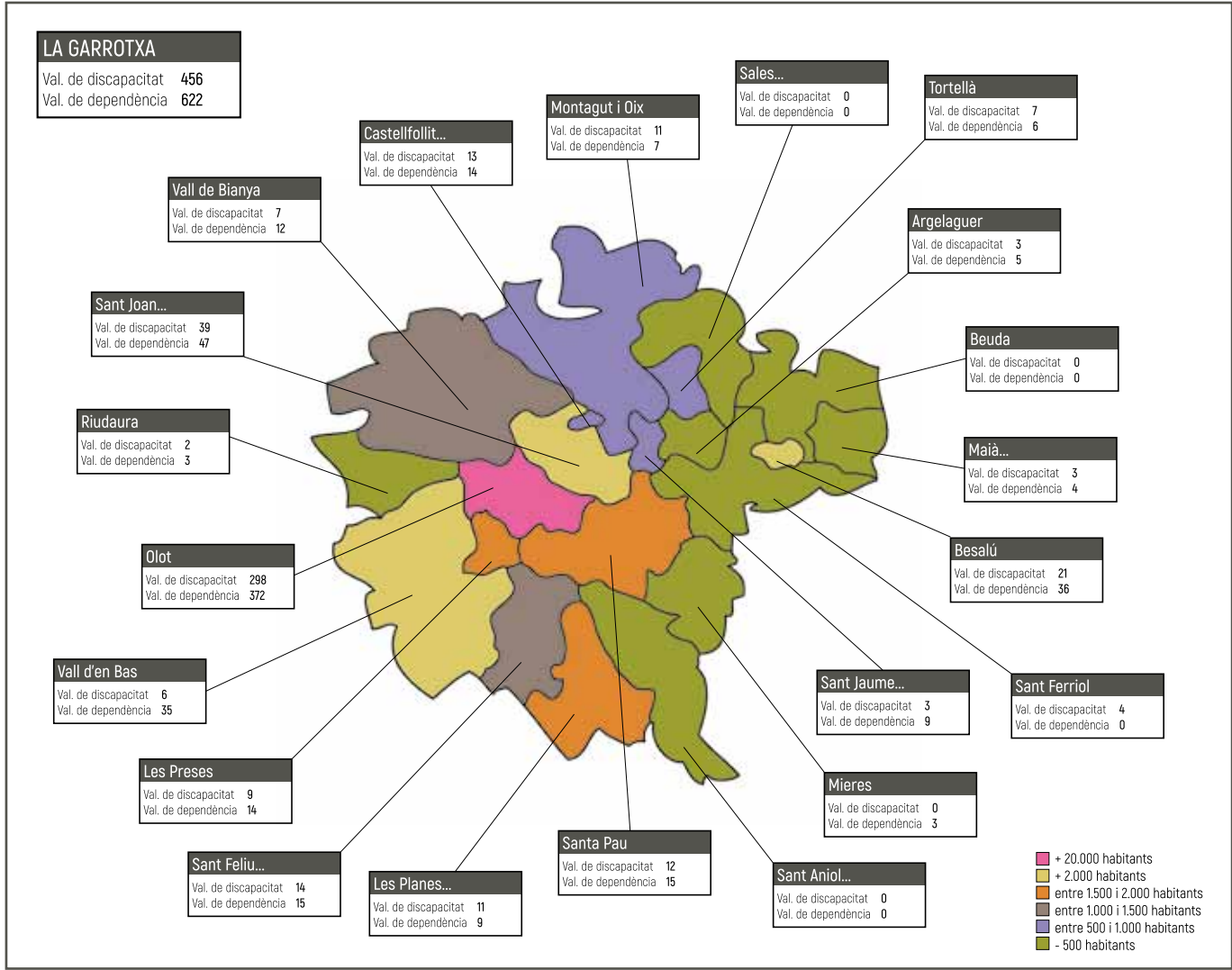
primeres sol·licituds

261

revisions

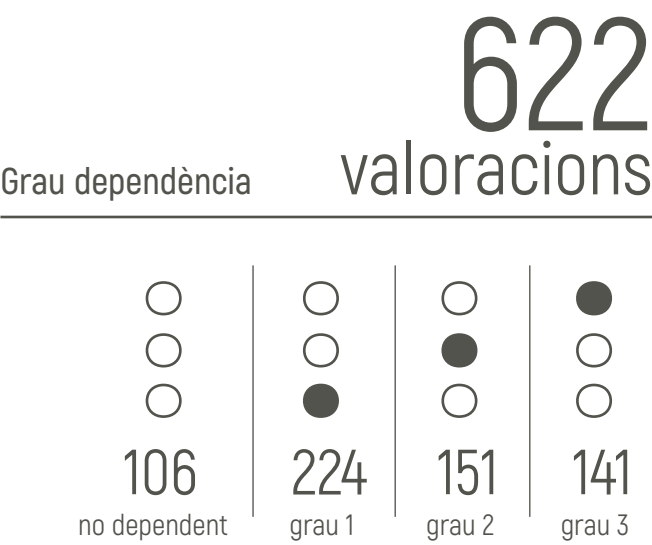
Persones valorades de la discapacitat i de la dependència per municipis. Garrotxa, 2019

La tendència de les valoracions segueix igual que els últims anys, amb un perfil majoritari de dona sobreenvellida amb problemes cognitius associats.

A un 40% de persones valorades per primera vegada se'ls reconeix un grau I de dependència: això vol dir que la situació en la qual es troben és de dependència moderada. En canvi, quan les persones sol·liciten revisar el grau, habitualment la situació ha empitjorat: un 33% tenen un grau III, és a dir, gran dependència.

La tendència segons gèneres no presenta gaires canvis respecte als anys anteriors. Les dones representen un 57% del total de les primeres valoracions i un 71,3 % del total de revisions. Per tant, persisteix la tendència dels darrers anys que en la dependència es valora un major nombre de dones.

Programa individual d'atenció (PIA)

És l'instrument que utilitzem els serveis socials per determinar les modalitats d'intervenció més adequades per atendre les necessitats de les persones, entre els serveis i les prestacions econòmiques previstes pel seu grau de dependència. Incorpora en la seva formulació la participació de la persona beneficiària i/o la família o el representant legal en el cas d'incapacitació.

Per confeccionar aquest programa, el professional té en compte la valoració dels aspectes socials i de l'entorn de la persona sol·licitant, la capacitat econòmica, les preferències i necessitats, així com les disponibilitats de recursos a l'hora d'acordar els serveis o les prestacions més adients a la seva situació personal que es plasmen en l'Acord PIA.

A la Garrotxa hi ha un 8,4% de PIA amb prestacions i serveis actius del total de la província de Girona (1.357); la província representa un 9,2% del total de Catalunya de prestacions i serveis actius (les dades són del quart trimestre a 31 de desembre).

PIA

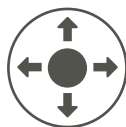
155
actuacions

Modificacions PIA/242
(153 a Olot i 89 comarca)

82

d'Olot

73

de la resta
de la comarca

Serveis d'atenció a l'autonomia

Les persones valorades en situació de dependència o en situació de discapacitat disposen de diferents serveis per poder millorar la seva autonomia, que poden ser en l'entorn domiciliari o bé en l'entorn residencial. A continuació farem un recull de les actuacions fetes durant aquest any 2019 a la nostra comarca.

Atenció a l'entorn domiciliari

L'entorn domiciliari és l'àmbit clau per a l'atenció a les situacions de dependència. De fet, les persones manifesten que volen ser ateses a casa seva, i quan és possible es fa. En aquestes situacions anem al domicili professionals de l'àmbit sanitari i de serveis socials.

Servei d'ajuda al domicili (SAD)

La seva principal funció és l'atenció i la cura de la persona i la cura de la seva llar. Aquest 2019 ha sigut l'inici d'una nova etapa, ja que hi ha hagut el canvi de proveïdor del servei d'atenció domiciliària arran del nou conveni amb SUMAR (empresa pública) al mes de febrer.

Aquest any hem atès 416 persones, 165 homes i 251 dones (647, el 2018). La disminució en els serveis i en les hores ha vingut donada per diferents aspectes lligats al canvi de l'empresa proveïdora; la por que el canvi ha generat en les famílies, professionals que no estaven d'acord amb aquest canvi, la no admissió de casos nous per les empreses a qui rescindíem el contracte, etc. Aquesta atenció ha generat 59.639 hores de servei en total. La cobertura global de la Garrotxa aquest 2019 és del 3,54% respecte a la població major de 65 anys.

SAD

416
persones

165

homes

251

dones

59.639

hores de servei

Aquest servei està finançat pels ajuntaments, la Generalitat i els mateixos usuaris segons la renda que tenen.

Servei d'àpats a domicili

Aquest servei proporciona àpats elaborats i equilibrats a persones grans que ho necessitin. També poden sol·licitar

aquest servei, de manera puntual, persones que per exemple acaben de sortir de l'hospital i es troben en període de recuperació, entre d'altres.

ApD **151**
persones

S'han servit un total de 24.267 àpats (14.183 a Olot i 10.084 a la resta de la comarca). Aquest any 2019 s'han atès 151 persones, 95 de les quals viuen a Olot i 56 a la resta de la comarca.

Servei de teràpia ocupacional i productes de suport (BAT)

El BAT és un recurs que pretén que la persona estigui en un entorn que afavoreixi, tant com sigui possible, l'autonomia. Treballem de manera coordinada amb professionals d'àmbits social i sanitari per fer la valoració de les necessitats, ajudar a planificar i facilitar l'accés als productes de suport, així com adaptar, si és necessari, l'entorn físic del domicili.

BAT **119**
persones ateses

76

Productes de suport prestats

264

peticions

Durant aquest any 2019 s'ha incrementat el nombre de derivacions al servei, però encara no arribem a la població sensible i que requereix suports externs que li permetin continuar vivint al domicili d'una manera adequada. Cal continuar fent un esforç en la difusió i sensibilització d'aquest servei.

Aquest servei es va iniciar al febrer del 2017, conjuntament amb les comarques d'Osona i el Ripollès.

Servei de teleassistència

És un servei que garanteix la seguretat i l'acompanyament a les persones que poden estar en situació de fragilitat per factors d'edat, solitud, salut o dependència, les 24 hores del dia i els 365 dies a l'any; es detecten situacions d'emergència i s'hi dona una resposta immediata.

El nou conveni signat amb Dipsalut i Televida ha permès un augment d'aparells i la desaparició de la llista d'espera per accedir al servei.

Teleassistència **1.684**
persones

1.521

llars

Durant el 2019 s'han beneficiat del servei un total de 1.684 persones, i s'han atès 1.521 llars. A 31 de desembre hi havia 1.433 persones ateses (869 a Olot i 564 a la resta de la comarca). Tot i haver-hi un petit descens durant aquest exercici, no és significatiu, ja que el 2018 hi havia una llista d'espera acumulada molt gran que va fer augmentar el nombre d'altres.

Tenim una cobertura del 12,75% de la població major de 65 anys, a Olot. A la Garrotxa, la cobertura a la població major de 85 anys representa el 33,5%. S'han atès 1.011 emergències. El 58,4% d'aquestes han estat per motius sanitaris i el 29,5% per motius socials. El 77,53% de les persones que utilitzen el servei són dones.

206 detectors

Teleassistència

91 fum o foc
64 fuites gas
37 no mobilitat o passivitat
12 caiguda
2 URC adaptada

Quan la persona disposa d'un aparell de teleassistència, i per tal de prevenir possibles incidències domèstiques, es poden instal·lar, si es vol, detectors que alerten de diverses situacions (detectors de caigudes, de fum,...).

Destaquem que tothom qui ho necessiti pot accedir al servei; no hi ha llista d'espera. Aquest servei està proveït per Televida i finançat pels ajuntaments, pels usuaris i per DipSalut.

Servei de transport adaptat

Servei adreçat a persones amb discapacitat i/o dependència per tal d'accedir als diferents recursos especialitzats, centres de dia per a gent gran, centres ocupacionals per a discapacitats, etc.

38
↺

424 persones ateses

TA

137

persones grans

106

persones amb discapacitat

Aquest 2019 hem anat adaptant el servei cap al model plantejat pel Departament d'Afers Socials i Famílies; això ha comportat finalitzar el finançament dels viatges de les persones que acudeixen a CET (centre especial de treball), ja que depèn de Treball.

Targeta d'aparcament

Des del CASG, en fem la tramitació perquè les persones que tenen un grau de discapacitat amb problemes de mobilitat tinguin una targeta per poder aparcar als llocs reservats. De les persones que disposen de targeta, 189 resideixen a Olot i 148 a altres municipis de la comarca.

337 targetes

Targeta aparcament

118

conductors

219

acompanyants

Atenció diürna

Centres de dia per a gent gran

El centre de dia és un servei d'acolliment diürn que complementa l'atenció pròpia de l'entorn familiar, amb els objectius d'afavorir la recuperació i el manteniment de l'autonomia personal i social, mantenir la persona en el seu entorn personal i familiar en les millors condicions i proporcionar suport a les famílies en l'atenció a les persones grans dependents.

A la Garrotxa hi ha 266 places de centre de dia, de les quals 141 són públiques. El CASG, a través de l'empresa GAAVOC, gestiona 117 places en tres equipaments que ofereixen aquest servei.

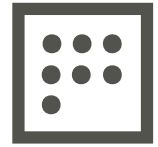
S'ha ocupat un 94% de les places disponibles del Centre de dia Montsacopa, amb 70 persones de mitjana al dia. El Centre de dia del Llierca ha tingut una ocupació del 69 % amb una mitjana de 15 persones diàries.

Serveis diürns per a persones amb discapacitat

Els serveis diürns per a persones amb discapacitat tenen la funció d'oferir atenció individual per aconseguir el màxim grau d'autonomia personal i d'integració social. Hi ha diferents serveis:

Estades temporal

Estades Respir

9

famílies

Servei Ocupacional d'Inserció (SOI)

El Servei Ocupacional d'Inserció és una alternativa a la integració laboral d'aquelles persones amb discapacitat intel·lectual que, tot i que tenen aptituds laborals i productives, encara no es poden incorporar als centres especials de treball per manca de formació laboral o d'oferta de feina. Per tant, aquest servei esdevé un pas intermedi entre els centres ocupacionals i els centres especials de treball.

Les persones usuàries del SOI no tenen contracte laboral ni perceben cap salari, sinó que l'activitat pretén mantenir i estimular les capacitats laborals mentre esperen l'oportunitat d'incorporar-se a una activitat remunerada.

Facilita formació en hàbits i tasques laborals. Es treballa per potenciar i conservar les capacitats de les persones susceptibles d'integrar-se a l'empresa. Si en sorgeix la necessitat, es treballa la seva orientació cap al Servei de Teràpia Ocupacional.

La Fageda Fundació disposa de 16 places.

Servei de Teràpia Ocupacional (STO)

El Servei de Teràpia Ocupacional (STO) és l'alternativa des de l'àmbit dels serveis socials a la integració de les persones amb discapacitat intel·lectual que no poden incorporar-se al sistema de treball ordinari, quan no poden assolir prou nivell de productivitat.

Aquest servei té dues funcions principals: l'ocupació terapèutica i l'ajustament personal i social (psicomotricitat, estimulació cognitiva...).

La Fageda Fundació disposa de 48 places i INTEGRA, de 24 places.

Atenció residencial

Residències per a gent gran i persones amb discapacitat

Les residències per a gent gran són serveis adreçats a persones de més de 65 anys que no tenen prou grau d'autonomia per fer les activitats de la vida diària i necessiten una supervisió permanent que aconsella el canvi d'estada del domicili familiar a un centre residencial. A la Garrotxa hi ha 570 places: 361 públiques i 209 privades acreditades.

Actualment, a la Garrotxa hi ha 8 residències amb places públiques i privades: Edat 3, El Tura, La Caritat, Torreblanca, La Tardor, Antic Hospital Sant Jaume, Edat 3 Besalú i la Residència Montsacopa. I dues més només amb places privades: El Mirador del Puigsacalm i La Salut.

La Residència Montsacopa és un servei del CASG gestionat per l'empresa GAAVOC. S'adreça a persones grans dependents i disposa de 92 places públiques. A més, també disposa de 9 places privades acreditades, 3 de les quals es reserven per a estades temporals o situacions d'urgència.

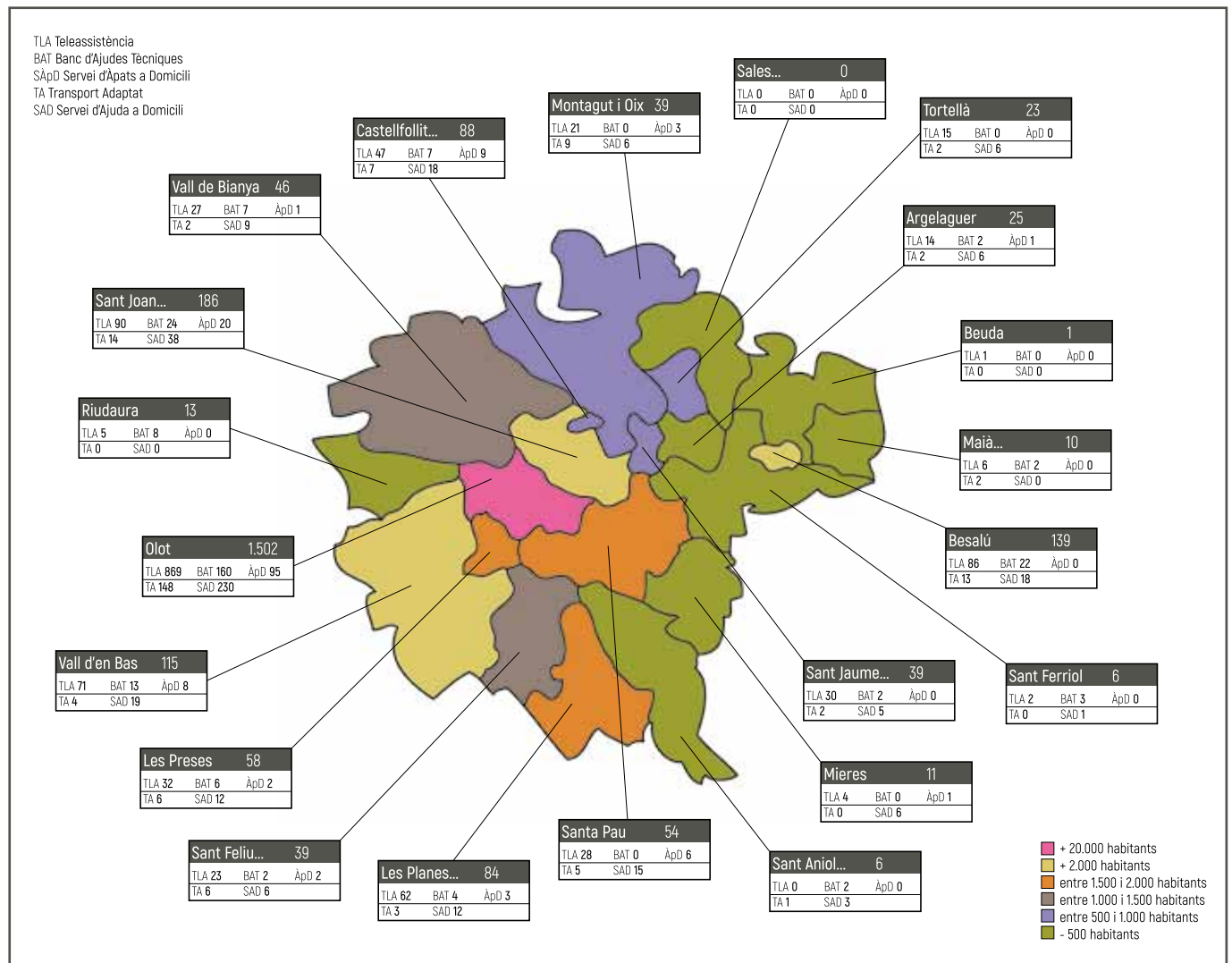
Les dades de la Residència Montsacopa segueixen una línia similar a la d'anys anteriors. L'ocupació de la residència és del 98,5%. Al llarg de l'any hi ha hagut 35 nous ingressos i 35 baixes.

Pel que fa a les estades temporals, és a dir, places residencials que, a diferència de les places permanents, s'ofereixen per un període de temps determinat (per al descans dels familiars cuidadors o altres necessitats), el percentatge d'ocupació s'ha situat al 68%.

La Fageda Fundació disposa de 21 places de suport a persones amb discapacitat intel·lectual que viuen soles, en parella o conviuen amb altres persones (un màxim de quatre) i que plantegen determinades necessitats o tenen carències que no poden satisfer per elles mateixes. També disposa de dues llars residencials per a persones amb discapacitat que, o bé no tenen família o aquesta no se'n pot fer càrrec. Són El Casés, amb 23 places, i El Caliu, amb 13. A les llars residencials es potencien les relacions interpersonals, es treballen hàbits d'autonomia i es promou el descans i el lleure.

Per altra banda, a la Garrotxa disposem també de la Residència Vorariu, un servei per a persones amb discapacitat psíquica. La residència és de titularitat del CASG i la gestió correspon a INTEGRA. Disposava de 20 places residencials i 2 de respir. L'any 2019 s'ha incrementat amb dues places. S'han atès 21 persones a la residència. En relació amb la plaça de "respir", cal dir que té per objectiu facilitar el descans dels familiars, i durant el 2019 se n'han beneficiat, en períodes diferents, 9 famílies (3 més que l'any anterior).

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

6.4 L'acció dels serveis socials davant les necessitat relacionals dins de l'àmbit familiar

Actualment existeixen diversitats de formes familiars, però la família segueix essent l'espai on generem els vincles socials. Parlem de necessitats relacionals familiars quan es genera manca, dèficit o disfunció en les relacions a l'entorn familiar, provocada per una falta de compliment de les funcions de suport i ajuda de la família.

En aquest grup s'inclouen les situacions d'aïllament per manca de xarxa familiar, de capacitats i habilitats parentals; situacions de violència (masclista, contra els infants) i situacions de desemparament i de negligència en l'atenció a persones vulnerables (infants i gent gran i/o amb discapacitat). Per atendre aquest tipus de necessitats, treballem per garantir un nivell òptim de benestar dels infants, adolescents i

les famílies, de manera que organitza la seva intervenció en funció de la gravetat en la cobertura de les necessitats, físiques o biològiques, cognitives, emocionals i socials, en cada individu en cadascun dels àmbits següents.

TAULA D'INFÀNCIA

Coordinació de les actuacions adreçades als infants i adolescents, des de les comissions: atenció maltractaments infantils, igualtat d'oportunitats, prevenció de mutilacions genitals femenines i de matrimonis forçats.

L'equip de professional de l'àmbit d'infància i famílies se centra en les necessitats de les relacions familiars, i en la manera com s'acompanya les famílies en els diferents moments del seu cicle vital.

El nostre model de treball es basa a posar la família i l'infant al centre de la nostra intervenció i valorant el treball des d'una visió multidisciplinària i sistèmica.

SIS, Servei d'intervenció educativa

Els serveis d'intervenció socioeducativa (SIS) tenen per finalitat promoure que els progenitors o les persones que tinguin la tutela o la guarda dels infants o adolescents tinguin l'oportunitat d'oferir-los el nivell bàsic de benestar que necessiten per a un desenvolupament integral adequat. D'aquesta manera, afavoreixen la preservació de la unitat familiar i permeten la promoció del seu benestar des del medi d'origen. A banda, intenten evitar la separació dels infants i adolescents de les seves famílies i l'adopció de mesures tutelars alternatives.

Projecte Lligams

Aquest projecte neix en el marc de la lluita contra la pobresa infantil per donar resposta a les necessitats d'alimentació d'infants i adolescents a la comarca de la Garrotxa, fora del període escolar, ja que durant el curs els infants disposen del menjador escolar.

L'objectiu principal del Projecte Lligams és afavorir el consum de productes frescos i promocionar una alimentació saludable, tants dels infants i adolescents com de les seves famílies.

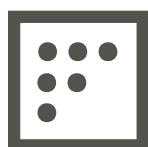
Projecte Lligams

282
persones

125/157

infants i adolescents

57/59

famílies estiu / Nadal

Aquest 2019, és el cinquè any que una entitat com Creu Roja participa i col·labora activament i conjuntament en el Projecte Lligams sumant esforços i recursos de gestió, econòmics i humans. És important valorar la participació de manera desinteressada dels voluntaris de la Creu Roja i d'altres persones també voluntàries.

Servei 0-3

La tasca preventiva és molt important per tal que es pugui intervenir en les situacions de risc i/o situacions de necessitat i vulnerabilitat en aquesta etapa de 0 a 3 anys. Aquesta etapa evolutiva és molt important per al futur desenvolupament de l'infant. Així, les carències que es puguin donar en aquest moment evolutiu poden repercutir en el seu desenvolupament posterior. Per això és important intervenir al més aviat possible, començant ja des de l'embaràs. S'ha intervingut en 18 situacions prenatales.

Servei 0-3

191
persones

73

famílies

19

risc greu

Centre diürn

És un servei preventiu i fora d'horari escolar que dona suport, estimula i potencia l'estructuració i el desenvolupament de la personalitat, la socialització, l'adquisició d'aprenentatges bàsics i l'esbarjo, i compensa les deficiències socioeducatives dels infants i adolescents atesos mitjançant el treball individualitzat, el grupal, el familiar, el treball en xarxa i amb la comunitat.

Les funcions són d'observació, intervenció educativa (individual, grupal i familiar) i l'avaluació dels programes educatius.

32

persones

Centre diürn

20
nens

12
nenes

Hi ha un augment de situacions de separacions parentals molt conflictives i dificultats greus en l'adquisició dels aprenentatges escolars. Infants amb capacitat de raonament aparentment normalitzades que presenten greus dificultats d'aprenentatge acadèmic, condicionades a les situacions del seu entorn familiar, per manca d'estímuls, situacions de violència viscudes, incoherència o manca en l'establiment d'hàbits i rutines, així com per dèficits en la seva nutrició emocional.

Servei de suport a les famílies (SSF)

És un servei d'acompanyament i intervenció terapèutica adreçat a les famílies amb infants i adolescents en situació de risc social. Les intervencions s'orienten cap a la prevenció de la desprotecció infantil i la promoció de les relacions familiars, la parentalitat positiva, el projecte familiar i el projecte educatiu dels fills/es, i les relacions de les famílies amb el seu entorn familiar i social, a partir del treball individual, familiar i/o grupal.

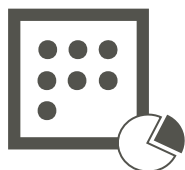
219

persones

SSF

58
famílies

60%
famílies reagrupades

60 %
risc moderat

Els nuclis familiars atesos corresponen en un 60% a famílies reagrupades (35), dels 58 nuclis totals, amb 219 persones beneficiàries. La meitat de les quals són infants i adolescents. S'han obert 22 expedients al llarg del 2019. S'observa un clar predomini de les famílies monoparentals i reconstituïdes per sobre del model de família nuclear. Gairebé totes les famílies reconstituïdes són originàries de països de Centre Amèrica, principalment Hondures.

S'han organitzat xerrades als claustres de dos centres educatius d'Olot a demanda d'ells, sobre aprenentatge de les persones migrades i sobre Hondures.

Projecte Vaivé

És un projecte de suport familiar adreçat específicament a les famílies reagrupades. Ofereix un acompanyament emocional en el procés de dol i en l'adaptació de la família a la nova situació de reagrupament.

El perfil majoritari atès és una família de nacionalitat hondurenya monoparental o reconstituïda amb dos o tres fills i amb un nivell de risc moderat. En les situacions de reagrupament, el perfil són mares com a primer migrant que ha deixat els fills amb els avis i que fa molt de temps que viu lluny dels fills.

35

famílies

Projecte Vaivé

S'ha iniciat la participació en les sessions d'acollida del CASG. S'ha fet un grup de treball de millora i implementació del nou circuit del Vaivé, incorporant-hi unes sessions informatives des de la vessant jurídica, educativa, emocional i d'acollida.

Tarda en família

És un programa d'intervenció socioeducativa i terapèutica adreçada a famílies que presenten dificultats en l'exercici de les competències parentals. La finalitat del projecte és

millorar el benestar dels infants i les seves famílies partint de la capacitat parental i a través d'un espai d'intervenció que permeti als pares i mares traslladar a la seva vida quotidiana els coneixements i habilitats adquirides en les altres intervencions.

La gran majoria de necessitats detectades han estat les socials, lligades al desenvolupament de pautes educatives, límits, seguides de les emocionals, vinculades al reconeixement dels fills, la capacitat de connectar amb les pròpies emocions i amb les de l'infant. És un espai d'observació molt útil de cara al disseny del pla de treball amb les famílies.

Tarda en família

6
famílies

16

adults

6

infants

Suport al adolescents

És un servei destinat a donar suport als adolescents en l'etapa postobligatòria fins a la majoria d'edat (de 16 a 18 anys) que es troben en una situació de risc, amb la finalitat que puguin assolir progressivament les capacitats per gestionar les seves responsabilitats personals i socials. A partir d'una intervenció diferenciada i específica en les metodologies, els continguts, els ritmes, els espais, etc. es vol donar resposta a les característiques i necessitats d'aquest col·lectiu.

Cal conèixer i detectar el perfil de joves en edats més primerenques; la prevenció és important per intentar aconseguir que l'adolescent o jove no abandoni l'escolarització obligatòria, ja que aquesta és la base per poder accedir a un futur amb igualtat d'oportunitats. S'han atès adolescents a partir de 13 anys.

Suport als adolescents

94
joves

Treball grupal

La intervenció grupal és transversal als diferents projectes i serveis. La valoració de la metodologia grupal és positiva i demostra la necessitat de continuar amb aquesta línia de treball. Els grups es fan conjuntament entre professionals de l'àmbit.

Aquest any hem fet 3 grups de treball:

Un grup amb l'objectiu principal d'enfortir les competències i els recursos resilients dels pares, principalment de les mares, per afavorir el bon tracte als fills. Són espais necessaris per al benestar emocional de les persones, i el benestar repercuteix directament en l'exercici de la parentalitat. Es desenvolupa setmanalment durant 10 sessions amb dues hores de durada. S'han fet dos grups de 7 i 8 mares.

Un grup d'acompanyament emocional amb adolescents. Grup de 10 sessions amb 10 adolescents per fer un acompanyament emocional.

Sortides de benestar, una activitat grupal amb l'objectiu de proporcionar espais de benestar en un entorn natural, fent caminades una vegada al mes amb un grup obert per a qui vulgui participar-hi.

EAIA Supracomarcal de la Garrotxa

El Servei d'Atenció a la Infància i Adolescència és un equip especialitzat d'atenció a famílies amb infants i/o adolescents en situació d'alt risc o de desemparament. És un equip multidisciplinari que té com a objectiu el diagnòstic, tractament i seguiment dels infants en risc de desemparament o en situació de desemparament de les seves famílies. L'atenció és supracomarcal: atén la comarca de la Cerdanya (la part gironina), el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Garrotxa.

43

En aquestes comarques, aquest any, hem treballat amb 287 expedients, dels quals 48 els hem obert i 53 els hem tancat.

S'han realitzat 38 compromisos socioeducatius (12 a la Garrotxa) amb una intervenció educativa intensiva en el nucli familiar, per part de l'educador social.

El model de suport als serveis socials bàsics es basa a assessorar els casos d'alt risc de desemparament. En aquest suport es plantegen intervencions conjuntes de suport i plans de treball conjunts per tal de prevenir que s'agreguin les situacions de risc. El model de suport a SBAS en el marc de l'assessorament es veu molt positiu com a eina preventiva. S'han fet 174 assessoraments (47 a la Garrotxa).

107

expedients

L'EAIA Garrotxa

72
actius

20
oberts

112
tancats

El perfil majoritari són situacions de maltractament prenatal, consum de tòxics per part dels progenitors i situacions de negligència greu en petita infància.

Comissió de seguiment de protocol de violència masclista

Servei d'Informació i Atenció a Dones (SIAD)

El SIAD de la comarca de la Garrotxa és un servei que ofereix informació, assessorament jurídic i atenció psicològica a les dones.

Al llarg del 2019, s'han atès 273 persones (267 dones i 6 homes) des d'un o més programes dels que ofereix el SIAD:

- Servei d'atenció psicològica. S'han atès 127 persones (124 dones i 3 homes).
- Servei d'assessorament jurídic. S'han atès 58 persones (56 dones i 2 homes).
- Espais de bon tracte: hi han participat 119 dones en diferents tallers organitzats per les mateixes participants."

L'increment en relació amb l'any 2018 de les demandes de suport psicològic ha estat de 60 dones més.

A la comarca es treballa amb un protocol i a partir d'una comissió de violència masclista.

Des del SIAD es promocionen uns Espais de bon tracte per a dones. S'han fet 17 propostes de continguts diferents, que s'han materialitzat en un total de 24 tallers, en què han participat 119 dones diferents.

SIAD

267

dones

127
suports psicològics

58
suports jurídics

Igualtat d'oportunitats

Són necessaris espais que destinin esforços a aconseguir que tothom pugui participar de manera similar i que, per tant, es donin les condicions perquè les persones gaudeixin de menys desigualtat i es puguin sentir part de la comunitat i la societat a la qual pertanyen. Un factor clau és l'educació (nivells educatius més alts poden i han de servir per prevenir l'exclusió social i, per tant, millorar la cohesió de la societat). Tenir xarxes familiars i socials o no tenir-ne també pot suposar una diferència important a l'hora de fer front a determinades situacions.

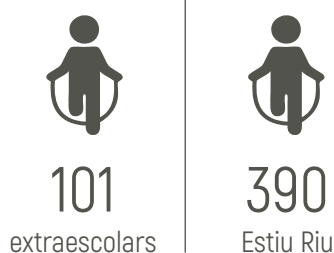
Beques per a activitats de lleure

Pel que fa a la intervenció per millorar la igualtat d'oportunitats, els recursos que s'hi destinen tenen com a objectiu incidir sobre la inclusió social i fomentar la participació dels infants i joves en activitats de grup i de lleure per afavorir que tinguin un bon desenvolupament, especialment aquells infants i joves que presenten algunes dificultats que podrien millorar amb la participació en activitats d'aquests tipus. Pel que fa a les beques extraescolars, s'han becat 101 infants de la comarca per tal de facilitar-los l'accés a activitats extraescolars (d'esport, d'art, lleure).

Durant l'estiu també es faciliten beques per a les activitats programades per l'Ajuntament d'Olot, l'Estiu Riu, amb 380 infants participants. I, en els diferents municipis també es programen activitats diverses, amb 68 infants.

Activitats

extraescolars

481
beques

Garbuix i Larai

Ja fa molts anys que a la ciutat d'Olot existeixen dos serveis socioeducatius de lleure: l'esplai diari Garbuix i l'Espai Larai, dos espais des dels quals es contribueix a la inclusió i la cohesió social. Mitjançant el lleure s'estableixen relacions personals i col·lectives, es reforça la identitat compartida, s'aprèn i es comparteixen valors.

Aquests serveis s'adrecen a tots aquells infants i adolescents amb edats compreses entre 6 i 16 anys de la comarca de la Garrotxa, que viuen en contextos de vulnerabilitat i que necessiten un suport i acompanyament en el seu procés de desenvolupament personal, en la relació amb els altres i amb el seu entorn social, així com en el seu procés d'aprenentatge acadèmic.

Garbuix i Larai

42
infants a l'aula
de deures

6-16
anys

176
infants

45
↺

Durant el curs 2018-2019 s'han reduït les ràtios per tal de poder adaptar el servei a les necessitats dels infants i donar-los una atenció més individualitzada.

S'han atès 176 infants i adolescents a l'espai socioeducatiu diari, els mateixos que hem atès aquest primer semestre del curs 2019/2020, i més de 42 infants que participen en l'espai de suport i acompanyament a les tasques escolars.

Projecte Trampolí

Aquest projecte vol fer de palanca per garantir la igualtat d'oportunitats d'aquests infants en l'accés a les activitats extraescolars de la ciutat. Té una temporalitat curta, ja que

l'objectiu és incorporar-los en les activitats extraescolars que ja existeixen, sense necessitat de fer de pont més enllà del primer any de projecte. El curs 2018/2019 hi han participat 111 infants.

Projecte Trampolí

111
infants

En relació amb la prevenció de drogues, es fan accions preventives als centres de primària i secundària de la comarca de la Garrotxa que ho sol·liciten, a través de la Guia de recursos educatius de l'Institut Municipal d'Educació.

La metodologia utilitzada en els tallers és participativa i dinàmica. Això permet que els alumnes puguin opinar, expressar el que senten i connectar amb el que senten els altres. S'han portat a terme 5 programes preventius, amb 48 tallers, 1.141 alumnes participants, i hi han participat 7 centres educatius.

Programes

El Programa d'educació afectiva i sexual ha organitzat 87 tallers, amb 1.679 alumnes participants.

46

Prevenió

Tallers

Pel que fa a la prevenció de les violències, aquest curs s'ha apostat per un canvi de model pel que fa a les accions de prevenció, pensant en un model més continuat i integral dins els centres educatius, amb una intervenció amb les famílies, el professorat i l'alumnat. La temàtica ha anat des de la gestió emocional, potenciant el bon tracte, fins a la perspectiva de gènere. S'ha iniciat el treball en 6 escoles de primària de la comarca.

Tallers

1.141
alumnes

7

centres
educatius

48

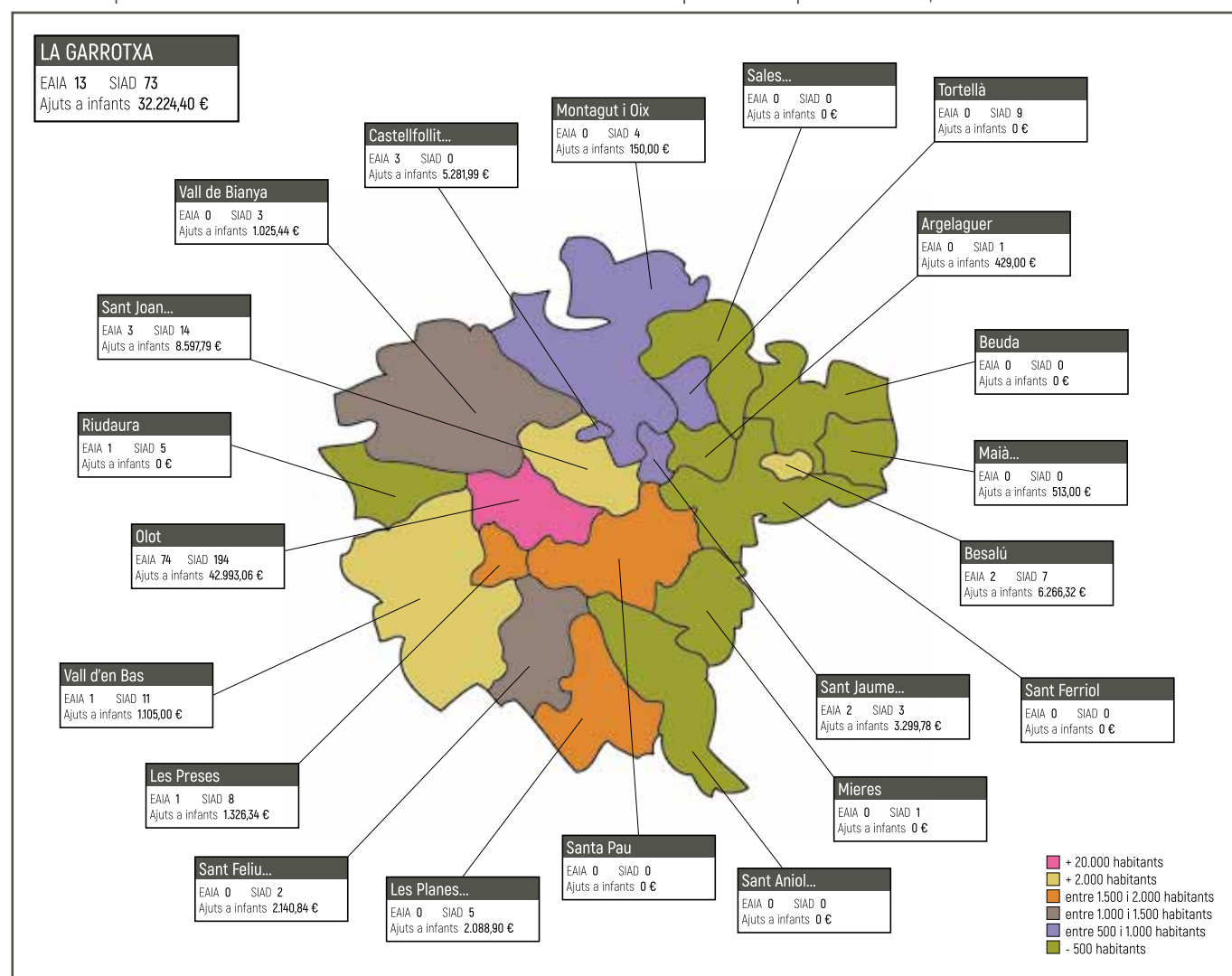
tallers

SMEASA

25
joves

El Programa SMEASA pretén aprofitar la sanció administrativa imposada als infractors menors d'edat de la Llei Orgànica 1/1992 per fer una tasca educativa orientada cap al no consum o cap a la reducció dels riscos derivats d'aquest consum. Hi han participat 25 joves, amb una majoria d'informes positius.

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

6.5 L'acció dels serveis socials davant les necessitats relacionals comunitàries

Les necessitats relacionals comunitàries són aquelles necessitats que impliquen relacions socials vinculades a l'entorn més proper.

Els canvis constants de la societat actual ens dificulten la convivència i el reconeixement de la diversitat. Les grans transformacions socials que es donen, si bé tenen un caràcter estructural i global, afecten de manera directa la vida de les persones.

Acollida i acompanyament a persones estrangeres

Servei de primera acollida

Des d'aquest Servei s'informa les persones estrangeres que acaben d'arribar als municipis de la comarca del drets i deures que tenen com a persones nouvingudes, tal com marca la Llei d'acollida de les persones immigrades.

Segons dades del padró de l'Ajuntament d'Olot, durant el 2019 hi han hagut 2.104 altes noves i, d'aquestes, 1.371 (65,2%) són persones estrangeres. En dos anys hem passat del 58% al 65% de persones estrangeres en relació amb el total de noves arribades, un augment considerable. Les principals nacionalitats d'arribada són Índia, Hondures, Colòmbia, Gàmbia, Romania i Marroc.

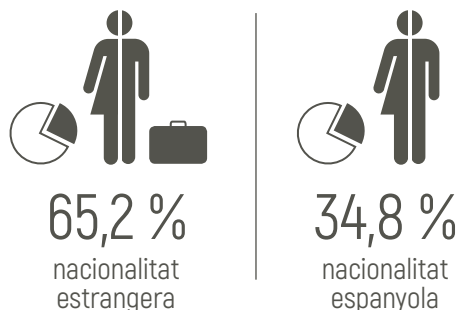
El primer pas que planteja la Llei és que aquestes persones passin per una entrevista d'acollida pel Servei de primera acollida (S1A). Aquest any, 186 persones han fet l'entrevista, un servei que va en augment.

TAULA D'ACOLLIDA

2.104 noves altes

Padró Ajuntament
d'Olot 2019

Majoritàriament aquestes persones arriben al Servei de primera acollida derivades per amics i familiars (suposen quasi el 38 % de les derivacions).

Un cop feta l'entrevista d'acollida, les persones poden inscriure's a les sessions d'acollida, de coneixement de la societat catalana i del seu marc jurídic, unes sessions de 15 hores que donen peu a un posterior acompanyament. En total, s'han fet 8 sessions i de les valoracions que en fan les 89 persones (60% dones) que hi han assistit continuem destacant l'alt grau de satisfacció.

D'aquestes 89 persones, gairebé el 40% són menors de 30 anys, i només 4 no han obtingut el certificat; la resta han completat el mòdul amb èxit.

Acollida especialitzada

Actualment tenim dues acollides especialitzades per a col·lectius específics:

Per una banda, l'acollida per a demandants de protecció internacional. A través del programa estatal, hem pogut acollir 22 places noves. Al llarg del programa les persones van passant d'una fase a l'altra, això fa que a la Garrotxa hi hagi 105 persones aquest 2019; en total, 39 unitats familiars que provenen de 12 nacionalitats diferents.

Per altra banda, hi ha el Programa Vaivé, un programa d'acollida i acompanyament a famílies en procés de reagrupament familiar en els aspectes emocionals, socials i educatius i jurídics per tal de prevenir i/o minimitzar possibles dificultats, conflictes familiars posteriors i millorar la seva integració a l'entorn. El 2019 s'ha consolidat el Programa Vaivé. S'han fet dues sessions informatives a les quals han assistit 66 persones que estan reagrupant familiars del país d'origen, sobretot de l'Índia i de Gàmbia.

Segons dades de l'Ajuntament d'Olot, el 2019 es van fer, en total, unes 100 sol·licituds de reagrupament familiar.

Reagrupament
familiar

66
persones

105
Asil

Acompanyament i tràmits d'estrangeria

En aquest àmbit, s'han atès 147 persones, 135 persones han vingut demanant informació sobre arrelament. D'aquestes, a 116 persones se'ls ha pogut tramitar l'informe a la Generalitat.

A banda de l'arrelament, s'han atès 8 persones que han demanat informació sobre requisits i processos per aconseguir la nacionalitat espanyola i 4 persones més per informes d'integració. No s'han detectat casos d'irregularitat sobrevinguda.

Des de Càritas Garrotxa, el Servei d'assessorament jurídic ha atès 473 persones mitjançant un total de 686 consultes d'acompanyament lligat a la llei d'estrangeria.

Servei de traduccions

És un servei adreçat als serveis públics i als centres educatius que atenen persones nouvingudes que no dominen les llengües oficials a Catalunya per garantir la comunicació entre els professionals i les persones nouvingudes. Aquest 2019 s'han fet 124 serveis de traducció presencial, un 75% han estat per a entrevistes de professionals del CASG i 31 als diferents centres escolars de la comarca.

Vivim en una societat clarament diversa, en molts àmbits i sentits. És important viure la diversitat com una font de riquesa social, però també com un dret. Cal garantir una igualtat de tracte i reduir les discriminacions que la ciutadania pugui patir per raons relacionades amb la diversitat sexual, cultural, de gènere, funcional, de llengua, de creences... Hem de posar atenció en les discriminacions i incidències que es puguin donar en aquest sentit i oferir assessorament, suport i atenció a les persones que les pateixen.

Atenció a la diversitat

Aquest servei parteix de la premissa que les persones vivim identitats múltiples. L'anàlisi interseccional ens ajuda a visualitzar com les diferents identitats convergeixen i influeixen en l'accés a drets i oportunitats. La interseccionalitat com a mirada, doncs, ens ajuda en l'anàlisi, el treball i l'elaboració de polítiques considerant la complexitat de les desigualtats socials, i exposa els diferents tipus de discriminacions o privilegis que tenen lloc com a conseqüència de la combinació d'aquestes identitats: el gènere i la sexualitat, les creences, l'origen cultural, la diversitat funcional, l'edat, la classe social, el nivell formatiu, la llengua, etc.

És a partir d'aquí que volem atendre la població. Tanmateix, seguim encara treballant de manera compartimentada per àmbits, intentant cada vegada més poder contemplar la realitat en el seu conjunt i les persones a qui ens adrecem i que atenem des d'una mirada holística i més integral. Tot i això, sí que hem incorporat aquesta mirada en algunes accions.

D'aquestes, en destaquem dues que hem treballat de forma transversal:

- *La sensibilització a través de la Guia de recursos educatius.* Les dinàmiques que s'han ofert per a aquest curs escolar han estat de temàtiques diverses relacionades amb la inclusió, la diversitat afectiva sexual i de gènere, la resolució de conflictes o els drets dels infants. Aquest curs hem ofert 7 dinàmiques diferents, dues a primària i cinc a secundària.

En total, hem fet 79 dinàmiques a 10 centres educatius de la comarca. En total hi han participat 1.920 alumnes.

S'ha fet un treball de sensibilització i formació sobre igualtat de gènere i diversitat cultural i de creences per a les acompanyants infantils de les 4 escoles bressol públiques d'Olot. Han sigut dues sessions de dues hores cadascuna. Una vegada fetes les sessions, s'ha ofert un document amb recursos per continuar treballant-hi.

Recursos educatius

1.920
alumnes

7

dinàmiques

79

sessions

10

centres
educatius

- *El Grup de Referents en Diversitat dels Centres Educatius de secundària.*

El Grup de Referents en Diversitat dels Centres Educatius està format per un referent en diversitats de cadascun dels 7 centres d'educació secundària de la comarca. Des d'aquest grup s'està engegant un projecte de mentoratge que actualment està en fase de construcció.

Diversitat sexual, afectiva i de gènere

Les principals accions en aquest àmbit han sigut:

- Servei d'Atenció Integral a la Diversitat Afectiva, Sexual i de Gènere (SAI). Aquest any s'ha fet atenció a 20 persones i acompanyament a 27 professionals d'altres àrees tècniques i entitats de la comarca. Un servei que continua en augment des que el vam iniciar el 2017.

SAI

20
atencions

136

persones
formades

27

assessoraments
a professionals

També s'han format 163 persones amb les 7 propostes formatives que hem ofert: Llei 11/2014 i polítiques LGTBI (UdG), SAI i formació bàsica i posterior formació trans* (per a l'Àrea d'Ocupació); SAI i sistema sexe-gènere-orientació a l'Hospital d'Olot i Comarcal de la Garrotxa; SAI i formació base al claustre al CEIP Pla de Dalt i al CEIP Verntallat; formació bàsica i SAI a l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal del Pla de l'Estany; formació bàsica a l'entitat Alliberem-nos.

Aquest any hem iniciat, conjuntament amb la UdG, una diagnosi sobre les realitats LGTB a la comarca.

Igualtat de gènere

La creació de regidories d'igualtat a la comarca arran de les eleccions municipals i dels nous equips de governs, i el fet que la igualtat de gènere estigui cada vegada més a l'opinió pública i en el dia a dia, han generat una base per poder començar a fer accions en aquest àmbit.

Des d'aquest espai col·laboratiu hem fet les primeres actuacions: un Punt Lila per Festes del Tura d'Olot creat conjuntament amb entitats i altres equips tècnics, amb una jornada de formació inicial en la qual van participar 70 persones; el suport de 20 dones fent brigades itinerants, i un total de 1.700 persones que han passat pel Punt Lila i 22 atencions. També s'han fet dues xerrades, el 25 de novembre, amb Irantzu Varela, amb la participació de 150 persones.

Punt Lila Olot

1.700
persones

22
atencions

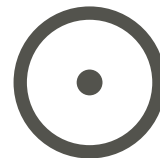
20
voluntàries

20
persones formades

144
alumnes

Visites a centres
de culte

4 centres

Diversitat de creences

Aquest any, el Grup de Diàleg Interreligiós ha celebrat els 10 anys de funcionament amb diverses activitats: una taula rodona, la presentació d'un llibre, la mostra de cinema interreligiós i un musical. Un total de 375 persones han participat en els diferents actes.

Amb temes de sensibilització, aquest 2019, 144 alumnes de tres escoles de la comarca han visitat quatre centres de culte de quatre tradicions diferents: catòlica, evangèlica, musulmana i sikh, amb l'explicació i acompanyament de persones referents de les diferents confessions.

Diversitat funcional

Aquest 2019 hem continuat amb la preparació de l'itinerari en drets civils 2020, que portarà per nom "Cossos i ments, la dignitat de la diferència". Hem treballat amb 17 entitats i 6 àrees de l'Administració local per crear i tirar endavant activitats i propostes per dotar de contingut l'itinerari. Coordinadora

Itinerari *Cossos i ments,*
la dignitat de la diferència

17
entitats

57
persones formades

La primera de les activitats ha sigut una formació sobre aquest marc conceptual i la mirada social de la discapacitat a 57 professionals de diferents àrees de l'Administració pública i a persones d'entitats interessades en el tema.

Diversitat cultural

La discriminació racista en el lloguer d'habitatges és una queixa reiterada de la ciutadania i que recullen entitats i plataformes ciutadanes de la ciutat. Aquest any s'ha parlat amb els agent immobiliaris per tenir la seva visió sobre el tema. Un tema molt complex pel qual hem buscat assessorament i suport extern per ajudar-nos a encarar-lo.

A banda de l'habitatge, aquest 2019 hem treballat en 4 casos de discriminació racista per tal d'anar recollint dades i acompanyant les persones discriminades, sense oblidar també les agressores, per poder fer-hi un treball quan sigui possible. Paral·lelament, hem acompanyat mensualment un grup de dones d'origen gambià per canalitzar neguits, necessitats i propostes, i les entitats de la comarca que fomenten la convivència intercultural i que lideren molts dels actes i activitats que es fan en aquest àmbit a la comarca.

L'èxit en la gestió de la diversitat passa en gran mesura per establir relacions socials de qualitat entre persones diverses. És evident que l'espai físic juga un paper clau en tot aquest tema i, per tant, la manera com dissenyem la ciutat ens mostra també la manera com volem que la nostra ciutadania s'interrelacioni o, per contra, no es relacioni. Des del món social hem de poder influir per tenir una ciutat més amable, insistint en el disseny d'espais públics que promoguin les relacions i facilitant espais de trobada als barris: apostar per un model de casals de barri que faciliti el contacte entre la ciutadania i promogui les activitats conjuntes. De fet, entendre els barris com a espais de construcció comuna i de suport comunitari ha de ser la base de la millora de les relacions socials. Per això és important estar atents als barris que estan en una situació més desavantajosa i posar-hi esforços perquè esdevinguin barris amb més teixit social, més equipaments...

Programa d'intervenció comunitària als barris i municipis

L'essència d'aquest Programa d'intervenció comunitària als barris i als municipis de la Garrotxa és promoure les relacions socials en un territori des d'una mirada educativa i comunitària.

Barri de Sant Miquel- les Tries a Olot

Tal com l'any passat vam indicar, un dels aspectes forts d'aquest projecte és la presència continuada al barri, i aquest any la continuïtat de les comissions creades està fent que siguin capaces d'entomar certes decisions i accions de construcció col·lectiva del barri.

La **comissió de festes** del barri ha anat augmentant des de fa tres anys, i amb gent amb moltes ganes de fer coses i ajudar el barri, generant noves iniciatives (festa primavera, castanyada, La Marató, patge reial,...) i mantenint les creades fins ara com la penya de Carnaval i el grup de teatre.

L'**Associació de Veïns** (AV) de Sant Miquel, com a suport de confiança, és generadora de nous projectes i font suport en accions i projectes de millora del barri. Hi ha hagut un canvi en la seva manera de veure el Consell de barri, entenent-lo com a motor en la participació inclusiva de col·lectius, veïns i veïnes, entitats que actuen com a participants actius de les decisions del barri. Cal destacar, aquest 2019, la visita de les persones de la junta de l'AV a la mesquita del barri, per conèixer la seva junta i integrants, així com el local i la seva manera de fer, avaluada molt positivament per ambdues parts.

El **grup de dones de les cosidores**, amb el seu dia a dia i espai, on s'apleguen dones de totes les edats, nacionalitats, creences... aconsegueix un clima de proximitat, coneixença i vincle per superar dificultats culturals i socials que finalment són comunes entre elles.

Juntament amb aquest grup de dones del cosidor i l'Àrea de Cultura s'ha liderat la **Comissió del Ball Pla**, que aplega persones i diversitat de col·lectius que han aconseguit crear una activitat de 75 anys d'història, amb un orgull de barri i de patrimoni cultural i social no només del barri, sinó de tota la ciutat d'Olot.

Volem destacar, també, el **Grup de teatre del barri Hastalas**, amb qui s'ha creat el Festival Entranyes sobre teatre social i participatiu. Aquest festival s'ha apropiat al barri i la ciutat com una manera de difondre la cultura per a tothom, on poder parlar, entendre i participar de situacions habituals

que ens afecten en el nostre dia a dia (racisme, masclisme, intolerància, relacions de poder).

Finalment, el **Consell de barri** és un element clau per poder afrontar les decisions de millora del barri i responsabilitzar els veïns i veïnes en la participació com a element clau i democràtic en la presa de decisions.

Aquest any hi ha participat una mitjana de 50 persones, amb 5 trobades anuals, i és des d'aquí on s'han desenvolupat les accions del Pla integral d'accions de millora del barri, que aquest any s'han centrat bàsicament en millores al casal, la regeneració del carrer de Sant Miquel, la teulada del molí d'en Climent i un estudi de mobilitat a l'avinguda de Girona.

PIAM

50
persones

200.000

Barri de Pequín a Olot

Aquest 2019 hem iniciat el treball bàsicament a través de l'AV del barri i s'ha condicionat un local de barri, una reivindicació de fa molt temps de la zona.

Aquest local de barri serà gestionat de forma col·laborativa entre l'AV i nosaltres per dotar el territori d'un espai de trobada i d'activitats, cosa que ens permetrà fer de punt d'inici i central per a tot el treball comunitari que estem iniciant a la zona.

Mieres

Ja fa 3 anys que estem presents al municipi i, en aquest temps, la dinamització comunitària ha passat de ser present i tenir com a punt central les activitats setmanals a tenir en compte les activitats de poble més enllà de les que programem nosaltres mateixos. Per aquest motiu la dinamització durant el 2019 ha fet un canvi de perspectiva i va més enllà

de l'espai de trobada amb 8 dones grans els dos dies a la setmana, sinó que implica la participació en més activitats organitzades per altres entitats o col·lectius.

Sant Jaume de Llierca

Hem continuat amb la taula de treball entre professionals, en la qual els diferents serveis i equips tècnics que treballem al poble ens trobem per planificar accions i decidir els projectes que es faran al municipi de forma conjunta al llarg de l'any. Actualment hi participem 6 serveis diferents del poble i ens trobem dues vegades l'any.

Una de les actuacions que ha sortit d'aquestes trobades és el projecte Va de contes, un projecte intergeneracional basat en els contes i que s'ha fet amb la col·laboració de joves, infants i gent gran. S'han organitzat diferents activitats, totes relacionades amb la temàtica, a diferents espais del municipi.

Sant Feliu de Pallerols

Feta la diagnosi el 2018 i havent començat les primeres reunions amb l'equip tècnic del municipi el 2019, el canvi de govern a les eleccions municipals va portar a la rescissió del conveni que es tenia signat entre Consorci i Ajuntament i, per tant, hem deixat d'intervenir al municipi des del mes d'agost d'aquest any.

Així doncs, la gestió de la convivència i la promoció d'un bon veïnatge són dos reptes constants que han d'abordar tots els municipis. Els canvis constants de la societat actual i la durada d'algunes situacions personals sovint no afavoreixen ni faciliten que aquests reptes esdevinguin una realitat. Aquestes situacions són, també, una oportunitat per al treball social comunitari, per a la transformació de les relacions socials existents i per fer que la ciutadania sigui la protagonista del canvi. No obstant això, l'individualisme, les desigualtats, les condicions personals dures i la dificultat per acceptar una societat canviant i diversa fan que les persones, més enllà de buscar en l'entorn més proper aquest suport i acompanyament, sovint aboquin en aquests espais comuns el malestar i les preocupacions. Aquest fet acaba generant conflictes i situacions tenses en els espais més quotidians de les persones: l'escala, el bloc de pisos, el parc del costat, el carrer... En definitiva, acaba malmetent el bon veïnatge i transformant-ne el concepte.

El bon veïnatge és un repte permanent, i el Servei de veïnatge i convivència treballa en aquesta línia, des de tres eixos: la intervenció en casos de conflicte, la prevenció i la sensibilització.

Veïnatge i convivència

En l'eix d'intervenció en casos de conflictes, de gestió alternativa de conflictes veïnals, aquest any ha tingut 22 casos de conflicte nous, d'un total de 40 casos treballats al llarg del 2019. Això significa que vam iniciar 18 d'aquests casos abans del 2019 i encara hi estem intervenint. Hem treballat bàsicament en conflictes on les relacions veïnals presenten certes disfuncions. Les demandes principals són les dificultats de relació i comunicació, les dificultats de convivència a l'espai públic i els sorolls i molèsties veïnals. Aquest any podem destacar que es comença a notar l'aposta pel treball preventiu iniciada fa 2 anys.

Pel que fa al grau de conflictivitat, podem destacar que treballem habitualment en casos de conflicte d'intensitat mitjana/baixa, ja que un 80% dels casos estan en una fase d'insatisfacció o en la que ja presenta algun incident. A més, un 68% dels casos són de prioritat mitjana i només un 13% alta. Sembla, per tant, que la tendència és que els conflictes ens arribin abans d'hora i això ens permet treballar els casos amb més comoditat.

En l'eix de prevenció, volem destacar el projecte **Comunitats amb vida**, que treballa en blocs de pisos per tal de millorar la qualitat de vida i les relacions socials als edificis. De les 15 comunitats on es va detectar que calia intervenir, s'ha iniciat la intervenció en 3 i hem entrat en 4 comunitats més on es considera que cal intervenir. D'aquestes 4, es comença a intervenir de manera continuada en una. Les comunitats on es considera que cal intervenir se situen a tres pobles de comarca (Sant Joan les Fonts, Sant Jaume de Llierca i Castellfolit de la Roca) i a la ciutat d'Olot.

Casos de conflicte

40
casos

22

casos nous

A banda d'aquest projecte, hem continuat amb el **Juguem a la plaça**, per prevenir el conflicte a l'espai públic durant els mesos d'estiu. A través del joc i l'esport es pretén fomentar una bona educació en valors com el respecte, la convivència, l'amistat, la responsabilitat, la motivació, la tolerància i el respecte amb l'entorn i davant la diversitat social i cultural.

Juguem a la plaça

342
persones

7

projectes
preventius

53

En l'eix de sensibilització, hem tornat a fer el **Mercat de proximitat i conversa**, després de l'èxit de la primera edició, en col·laboració amb la Universitat de Girona. Un projecte que aposta per recuperar la idea de ciutat com a espai de relació, de lloc de trobada entre veïns i veïnes, i de generació de converses. Un mercat que vol potenciar la idea de proximitat, entesa des d'acollir i donar la benvinguda a l'altre.

En total s'han organitzat 20 activitats entre els serveis i professionals implicats en el projecte, en diferents espais de la ciutat. S'ha reeditat el Laboratori de regeneració de veïnatge i s'han generat 2 espais de conversa (un dedicat a les biblioteques humanes i l'altre de "Regala conversa"). A més, s'ha fet una acció artística al mercat setmanal d'Olot i una obra de teatre. Hi han passat, en total, unes 500 persones.

Més enllà de promoure que cadascú sigui el motor de resolució de les pròpies necessitats, també és important potenciar la implicació dels ciutadans en els afers col·lectius. Fer-ho és una mostra de civisme, de preocupació pel bé comú i, en definitiva, de voluntat de millora de les condicions de vida del conjunt de la població, més enllà dels interessos particulars. L'Administració pública ha de facilitar les condicions perquè els ciutadans exerceixin els seus drets de ciutadania i el seu rol cívic. Per tant, el foment, l'estímul i la posada en marxa d'espais per a la participació social ha de ser una voluntat clara que s'ha de concretar en accions, accions que cal que siguin pensades i reflexionades, i que necessiten un pla o un model de participació consensuat políticament que les faci possibles.

Participació

Actualment estem col·laborant i treballant en tres municipis de la comarca: Mieres, Olot i Riudaura. Aquest any hem donat suport a 3 pressupostos participatius, un procés participatiu i una consulta popular. També, i a causa dels canvis d'equips de govern, hem fet una tasca d'assessorament a quatre municipis de la comarca en temes de participació ciutadana.

Pressupost
participatiu

149
persones

3

municipis

En els dos municipis en els quals hem liderat els pressupostos participatius, hem aconseguit més d'un 30% i un 50% de participació en la fase de votació. I valorem molt positivament la diversitat de persones que hi ha hagut en les sessions de deliberació dels processos que hem liderat directament. En total, 149 persones han participat dels diferents processos participatius.

Hem aconseguit que la majoria de processos participatius que liderem o assessorem siguin deliberatius i, per tant, hi hagi relació entre persones, consens i diàleg ciutadà per tal d'enriquir la política pública.

En l'àmbit de la participació s'hi inclou també la tasca de les associacions i el voluntariat com a les dues formes de participació més destacades. Habitualment acostumen a anar de bracet, ja que moltes entitats socials es nodreixen de la col·laboració desinteressada del voluntariat. És un valor per al municipi, com a reflex de la societat diversa i la seva capacitat de mobilització al voltant de projectes col·lectius. Les associacions són generadores de canvi, detectores de necessitats socials i enriqueixen la qualitat de vida de les ciutats; són una part important de l'engranatge necessari per assolir la cohesió social. Com a Administració pública que reconeixem aquesta vàlua, hem de donar suport a les entitats i no podem fer-ho d'una altra manera que no sigui conjuntament amb elles.

Servei integral de suport a l'associacionisme (SISA)

El **SISA** centra la mirada en les persones i en la dinàmica de grup que es genera (habilitats, competències, capacitats...) en relació amb les dimensions o eixos que conformen l'activitat de l'entitat (posada en marxa, participació, activitats, gestió i finançament, i comunicació), per acompanyar-les i facilitar el seu desenvolupament.

Segons els eixos de treball i en relació amb les demandes concretes de les entitats, hem fet un total de 217 atencions, 50 atencions més que l'any passat.

D'aquestes, 118 atencions han sigut a entitats. Les temàtiques dels assessoraments i acompanyaments pels quals assistien al servei són els següents:

- Des del CASG es gestionen dos locals per a entitats en els quals hi ha hagut 42 entitats que han usat els espais.
- A Olot, i en relació amb el suport econòmic a entitats, s'han destinat 101.500 euros a les 53 entitats que han presentat sol·licitud per al Programa de suport a entitats de caire social, veïnal i de cooperació.
- En temes de comunicació, 13 entitats han participat en el programa d'Olot Tv per difondre les activitats de les entitats.

El **Punt de voluntariat** és un espai de referència per a qualsevol persona que vulgui fer de voluntària, participar del teixit associatiu de la comarca o col·laborar de manera puntual en activitats de la ciutat. Aquest any hem atès 99 persones (el doble de l'any anterior, que s'explica perquè l'obertura del Punt va ser el mes de setembre).

Punt de Voluntariat **99** persones

Hi ha moltes persones que volen col·laborar, però de manera puntual, en actes de ciutat: aquest any han participat 223 persones en les crides que hem fet.

També cal destacar en aquest àmbit l'impuls del servei comunitari per a l'alumnat de secundària obligatòria, una acció que vol promoure que els alumnes experimentin i protagonitzin accions de compromís cívic. S'ha dinamitzat l'activitat del Gran Recapte d'Aliments amb dues sessions informatives i una participació total de 21 estudiants.

En relació amb els espais de treball, cal destacar la **Taula SISA**, des de la qual es prenen decisions que afecten les associacions de la ciutat. L'any 2019 s'han fet 7 reunions de la Taula SISA.

En relació amb els espais de relació entre entitats d'un mateix àmbit, cal destacar el **Consell Consultiu de la Gent Gran de la Garrotxa**, l'òrgan de participació i consulta del Consell Comarcal de la Garrotxa i que està format per les associacions de gent gran de la comarca, amb l'objectiu de coordinar actuacions i iniciatives conjuntes sobre gent gran que

s'organitzin a la comarca per tal de millorar el benestar i la qualitat de vida d'aquest col·lectiu. Hem fet 4 reunions al llarg de l'any; el dinar de jubilats, organitzat pel Consell, ha reunit 131 persones; s'ha creat una pàgina web nova del Consell Consultiu a través d'un grup de treball, i 4 representants de la Garrotxa han participat en el 8è Congrés Nacional de Gent Gran de Catalunya.

Per últim, la **Xarxa de barris** són trobades de totes les associacions veïnals de la ciutat i l'Ajuntament. Aquest 2019 s'han fet 2 reunions amb una mitjana de 25 persones assistents.

7

EL 2019 EN CINC PUNTS

1.

La cronificació de la pobresa

Malgrat la suposada millora de la situació econòmica i el baix índex d'atur de la comarca, la precarització del mercat de treball i les dificultats de trobar un habitatge a preus assequibles provoquen moltes dificultats per sortir de la pobresa i les conseqüències d'exclusió que aquesta pobresa comporta.

Per una banda, la feminització de la pobresa, ja que augmenten les famílies monoparentals ateses. Sovint aquestes dones tenen accés al món laboral en l'àmbit de les cures i en fàbriques. Cal tenir en compte les dificultats per a l'organització familiar i la cura dels fills, a banda de la precarietat econòmica.

Tenim poca oferta d'habitatge de lloguer, sovint en condicions molt precàries de l'edifici, preus alts i moltes vegades les persones se senten discriminades per ser acceptades com a llogateres. Això implica, també, que augmenti el nombre d'ocupacions d'habitatges.

Les dificultats per regularitzar la situació administrativa és una altra causa d'exclusió social. Augmenta l'arribada de famílies senceres en aquesta situació.

Per això des del CASG apostem pel treball amb la xarxa comarcal per elaborar polítiques d'ocupació, d'habitatge, etc. que tinguin en compte aquestes necessitats.

2.

La igualtat d'oportunitats

La mainada en situació de vulnerabilitat són els grans oblidats. Tenim infants i adolescents amb greus dificultats d'aprenentatge acadèmic, condicionades per les situacions del seu entorn familiar, per manca d'estímul, situacions de violència viscudes, incoherència o manca en l'establiment d'hàbits i rutines, així com per dèficits en la seva nutrició emocional. I també condicionades pel barri on viuen.

Des de diferents serveis del CASG apostem per un treball amb la xarxa educativa per transformar aquesta realitat quotidiana d'algunes famílies.

3.

La igualtat de gènere

Des de la celebració al carrer del Dia Internacional de la Dona del 2018, és molt més visible la sensibilització de les violències masclistes. Això ha implicat que les dones denunciïn la seva situació.

Ha augmentat la consciència del fet estructural de les violències i això també fa que des del CASG ens plantejem treballar en un model integral de sensibilització, prevenció i atenció a les violències.

4.

La riquesa de les diversitats

La Garrotxa és una societat molt diversa. Entenem les diversitats, de gènere, sexual, funcional, l'origen cultural, de creences, de llengua... com una font de riquesa, però també com un dret.

Des del CASG estem treballant des de la interseccionalitat d'aquestes identitats múltiples, com una mirada per avaluar, elaborar i analitzar les polítiques.

5.

El teixit associatiu, la col·laboració ciutadana i el voluntariat

La Garrotxa és molt rica en associacions. La ciutadania ràpidament s'organitza per col·laborar quan hi ha una necessitat o un objectiu comú. Aquest tarannà de la comarca és un gran valor afegit.

Per això des del CASG apostem per treballar conjuntament amb les entitats a través d'un òrgan de governança on debatre i decidir polítiques i actuacions conjuntament. Però també amb un servei que pretén promocionar les entitats i el voluntariat.

